

EBA/GL/2025/01

8.01.2025

Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimise suunised

1. Järgimis- ja teatamiskohustused

Suuniste staatus

1. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused tegema kõik endast oleneva, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) seisukoht asjakohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks Euroopa Liidu õigust kohaldada konkreetsetes valdkonnas. Suuniste adressaadiks olevad määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõikes 2 määratletud pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, kaasates need sobival viisil oma järelevalvetavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi) ka siis, kui suunised on ette nähtud eelkõige finantseerimisasutustele.

Aruandluskohustus

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le kuupäevaks 03.06.2025, kas nad järgivad või kavatsevad järgida neid suuniseid, või vastasel juhul teavitama mittejärgimise põhjustest. Kui pädev asutus selleks tähtajaks teadet ei saada, peab EBA asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleb saata EBA veebilehel avaldatud vormil, märkides viite EBA/GL/2025/01. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb EBA-le teatada.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated EBA veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu ja kohaldamisala

5. Käesolevate suunistega määratakse kindlaks usaldusväärne juhtimiskord, mis finantseerimisasutustel peab olema vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 87a lõikele 1 ja artiklile 74, ning² need hõlmavad järgmist:
- (a) keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide kindlakstegemise, mõõtmise, juhtimise ja jälgimise miinimumnõuded ja võrdlusmeetodid kooskõlas sama direktiivi artikli 87a lõike 5 punktiga a;
 - (b) kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed kriteeriumid, mille abil hinnata keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide mõju finantseerimisasutuste riskiprofiilile ja maksevõimele lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis vastavalt selle direktiivi artikli 87a lõike 5 punktile c;
 - (c) juhtorgani poolt selle direktiivi artikli 76 lõike 2 kohaselt koostatavate kavade sisu, mis hõlmab konkreetseid ajakavasid ning kvantifitseeritavaid eesmärgi ja vahe-eesmärgi, et jälgida ja käsitleda keskkonna-, sotsiaalsetest ja juhtimiskriteeriumidest tulenevaid finantsriske, sealhulgas neid, mis tulenevad kohandamisprotsessist ja üleminekusuundumustest, mis on seotud asjaomaste liikmesriikide ja liidu regulatiivsete eesmärkidega seoses keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumidega, eelkõige eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus, nagu on sätestatud määruses (EL) 2021/1119. Samuti, kui see on asjakohane rahvusvahelisel tegutsevate finantsasutuste puhul ning kolmanda riigi õiguslike ja regulatiivsete eesmärkide puhul kooskõlas selle direktiivi artikli 87a lõike 5 punktiga b.
6. Nendes suunistes käsitletakse finantseerimisasutuste keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide juhtimise protsesse nende laiemas riskijuhtimise raamistikus. Suuniseid kohaldatakse seoses keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide kindlakstegemise, mõõtmise, juhtimise ja jälgimise usaldusväärsete strateegiate, põhimõtete, protsesside ja süsteemidega lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis, mis peavad direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalas kuuluvatel finantseerimisasutustel olema nende usaldusväärse juhtimiskorra, sealhulgas direktiivi 2013/36/EL artikli 74 lõikes 1 nõutud riskijuhtimisraamistiku osana. Käesolevad suunised täiendavad ja täpsustavad ka EBA suuniseid sisejuhtimise kohta³ ning EBA suuniseid laenude väljastamise ja jälgimise kohta⁴ seoses keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide juhtimisega.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

³ EBA suuniseid sisejuhtimise kohta vastavalt direktiivile 2013/36/EL (EBA/GL/2021/05).

⁴ EBA suunised laenude väljastamise ja jälgimise kohta (EBA/GL/2020/06).

7. Pädevad asutused ja finantseerimisasutused peaksid neid suuniseid kohaldama vastavalt direktiivi 2013/36/EL artiklis 109 sätestatud nõuete kohaldamise tasemele.

Adressaadid

8. Käesolevad suunised on suunatud määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõike 2 punktis i osutatud pädevatele asutustele ning määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõikes 1 osutatud finantseerimisasutustele, mis on ühtlasi finantseerimisasutused vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktile 3⁵.

Mõisted

9. Kui ei ole sätestatud teisiti, on kõigil direktiivis 2013/36/EL ja määruses (EL) nr 575/2013 kasutatud ja määratletud terminitel sama tähendus ka käesolevates suunistes.

3. Rakendamine

Kohaldamise alguskuupäev

10. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse finantseerimisasutustele, välja arvatud väikesed ja mittekeerukad finantseerimisasutused, alates 11. jaanuarist 2026. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse väikestele ja mittekeerukatele finantseerimisasutustele hiljemalt alates 11. jaanuarist 2027.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1).

4. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide kindlakstegemise ja mõõtmise võrdlusmeetod

4.

4.1 Olulisuse hindamine

11. Finantseerimisasutused peavad korraldama keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide olulisuse hindamise ning lisama oma strateegiatesse ja sisemenetlustesse nende riskide kindlakstegemise ja mõõtmise. See hindamine tuleks läbi viia vähemalt kord aastas või väikeste ja mittekeerukate finantseerimisasutuste puhul iga kahe aasta tagant. Finantseerimisasutused, sealhulgas väikesed ja mittekeerukad finantseerimisasutused, peaksid aga oma hindamist sagedamini ajakohastama, kui nende ärikeskkonnas toimuvad olulised keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisteguritega seotud muutused, näiteks oluline uus avalik poliitika või muutused finantseerimisasutuse ärimudelil, portfelliges või toimingutes.
12. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide olulisuse hindamine tuleks läbi viia finantseerimisasutusepõhise hindamisena, millega antakse ülevaade keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide finantsilisest olulisusest ärimudeli ja riskiprofiili seisukohast ning mida täiendatakse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite ning ülekandemehhanismide kaardistamisega tavapärase finantsriskide kategooriate jaoks. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide olulisuse hindamine peaks olema kooskõlas muude finantseerimisasutuse läbi viidud olulisuse hindamistega, eelkõige nendega, mis on tehtud oluliste kestlikkusvaldkondade riskide avalikustamiseks vastavalt direktiivile 2013/34/EL⁶ ja komisjoni delegeeritud määrusele (EL) 2023/2772⁷, kui see on kohaldatav, ning see tuleks integreerida sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi olulisuse hindamisse.
13. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide olulisuse hindamisel tuleks kasutada riskipõhist lähenemisviisi, milles arvestatakse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide esinemise tõenäosuse ja nende finantsmõjude võimaliku ulatusega lühikeses ja keskpikas perspektiivis ning vähemalt 10 aasta pikkuses perspektiivis.
14. Selleks, et hinnata põhjalikult keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide olulisust, peaksid finantseerimisasutused tagama, et nende olulisuse hindamise ulatus kajastab piisavalt nende

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatab liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

⁷ Komisjoni 31. juuli 2023 delegeeritud määrus (EL) 2023/2772, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL seoses kestlikkusaruandluse standarditega (ELT L, 2023/2772, 22.12.2023).

tegevuse, portfelli, teenuste ja toodete olemust, suurust ja keerukust. Finantseerimisasutused peaksid kaaluma keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskuste mõju kõigile traditsioonilistele finantsriski kategooriatele, mis neid mõjutavad, sealhulgas krediidi-, turu-, likviidsus-, operatsiooni- (sh kohtuvaidluste), maine-, ärimudeli- ja kontsentratsiooniriskidele. Oluliste keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskuste kindlaksmääramisel tuleks arvestada nii nende mõju finantsriski kategooriatele kui ka riskidele avatud riskipositsioonide, tulude ja kasumi summasid ja/või osakaalu.

15. Keskkonnariskide olulisuse hindamisel peaksid finantseerimisasutused kasutama nii kvalitatiivset kui ka kvantitatiivset teavet. Finantseerimisasutused peaksid kaaluma piisavalt suurt hulka keskkonnategureid, mis hõlmavad vähemalt kliimaga seotud tegureid, ökosüsteemide halvenemist ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemist. Finantseerimisasutused peaksid hindama nii ülemineku- kui ka füüsilisi riskitegureid, võttes arvesse vähemalt järgmist:

a) üleminekuriskide puhul:

- i. peamised majandussektorid, mida rahastatud varadega toetatakse või milles finantseerimisasutuse vastaspool peamiselt tegutseb;
- ii. käimasolevad ja võimalikud tulevased olulised muutused avalikus poliitikas, tehnoloogiates ja turueelistustes (nt uued keskkonnanäviskirjad või maksusoodustused, uuendusliku väikese süsinikuheitega tehnoloogia arendamine, muutused tarbijate või investorite nõudluses);
- iii. seoses kliimaga seotud riskidega:
 1. riskipositsioonid sektorite suhtes, mis soodustavad olulisel määral kliimamuutuste teket, nagu on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 põhjenduses 6, st määruse (EÜ) nr 1893/2006 I lisa A–H jaos ja L jaos loetletud sektorite suhtes⁸, võttes eelkõige arvesse riskipositsioone fossiilkütuste sektori ettevõtjate suhtes;
 2. portfelli vastavuse või vastuolu määr nende jurisdiktsioonide asjakohastele regulatiivsetele eesmärkidele, kus nad tegutsevad – väikeste ja mittekeerukate finantseerimisasutuste ning muude mitteduurte finantseerimisasutuste puhul vähemalt kõrgetasemelise kvalitatiivse hindamise alusel;

b) füüsiliste riskide puhul:

⁸ Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1818, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses ELi kliimaülemineku võrdlusaluste ja Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste miinimumnõuetega (ELT L 406, 3.12.2020, lk 17) – kliimaülemineku võrdlusaluste standardite määrus, 6. põhjendus: määruse (EÜ) nr 1893/2006 I lisa A–H jaos ja L jaos loetletud sektorid

- i. geograafilised piirkonnad, kus asuvad vastaspoolte põhivarad (nt tootmiskohad) ja – eelkõige kinnisvaraga seotud riskipositsioonide puhul – füüsiline tagatis;
 - ii. haavatavuse tase keskkonnoahtude suhtes (nt temperatuuri, tuule, vee, tahkete massidega seotud ohud), mis on seotud erinevate kliimastsenaariumide ja üleminekuteedega või – väikeste või mittekeerukate ja muude mittesuurte finantseerimisasutuste puhul – vähemalt ühe ebasoodsa stsenaariumiga.
16. Finantseerimisasutused peaksid oma sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi raames oma keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskiriskide olulisuse hinnanguid, sealhulgas kasutatud meetodeid ja künniseid, arvessevõetavaid sisendeid ja tegureid ning peamisi saavutatud tulemusi ja järeldusi, sealhulgas mitteolulisuse järeldusi põhjendama ja need dokumenteerima.
17. Finantseerimisasutused peaksid vastavalt punktidele 4.2, punktidele 5 ja punktidele 6 välja töötama ja rakendama mõõtmismeetodid, riskijuhtimise korra ja ülemineku kavandamise protsessid, mis on kooskõlas olulisuse hindamise tulemustega ja mille koostamisel on neid tulemusi kasutatud. Selleks peaksid finantseerimisasutustel olema oluliseks peetavate keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskiriskide jaoks ulatuslikumad ning keerukamad korraldused. Finantseerimisasutuste kasutatavad keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskiriskide mõõtmise meetodid ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskiriskide jälgimise parameetrid peaksid omakorda toetama olulisuse hindamise regulaarset ajakohastamist ning selleks teavet andma. Väiksemad finantseerimisasutused, kelle tegevus on vähem keerukas, võivad kohaldada vähem ulatuslikke ja keerulisi meetmeid, mis peaksid siiski olema kooskõlas nende keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskiriskide olulisuse hindamise tulemustega.

4.2 Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskiriskide kindlakstegemine ning mõõtmine

4.2.1. Üldpõhimõtted

18. Finantseerimisasutuste sisemenetlused peaksid keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskiriskide kindlakstegemise ning mõõtmise miinimumnõuete raames hõlmama vahendeid ja meetodeid keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskiriski tegurite ning nende ülekandemehhanismide eri usaldatavusriski kategooriatesse ja finantsriski mõõdikutesse hindamiseks, mis mõjutavad finantseerimisasutuse riskipositsioone, sealhulgas tulevikku suunatud perspektiivis.
19. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskiriskide nõuetekohase kindlakstegemise ja juhtimise tagamiseks peaksid finantseerimisasutused kaaluma nende riskide võimalikku mõju lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis. Finantseerimisasutuste kasutatavate andmepunktide, kvantifitseerimisvahendite, meetodite ja näitajate detailsuse ning täpsuse tasemes tuleks

arvestada nende olulisuse hindamisega ning suuruse ja keerukusega ning see peaks üldiselt olema kõrgem lühikeses ja keskpikas perspektiivis. Pikemaajalisi perioode tuleks kaaluda vähemalt kvalitatiivsest perspektiivist ning need peavad toetama strateegilisi hindamisi ja otsuste tegemist.

20. Keskkonnariskidega seoses peaksid sisemenetlused ja -meetodid võimaldama finantseerimisasutustel:

- a. kvantifitseerida kliimaga seotud riske, näiteks hinnates kliimaga seotud teguritest tulenevate finantsmõjude realiseerumise tõenäosust ja ulatust;
- b. mõista nõuetekohaselt finantsriske, mis võivad tuleneda muud liiki keskkonnariskidest, näiteks riskidest, mis on tingitud looduse seisukorra halvenemisest, sealhulgas bioloogilise mitmekesisuse vähenemisest ja ökosüsteemi teenuste kadumisest, või tegevuse vastuoludest meetmetega, mille eesmärk on kaitsta, taastada ja/või vähendada negatiivset mõju loodusele;
- c. kehtestada peamised riskinäitajad, mis hõlmavad vähemalt lühi- ja keskpikka ajavahemikku ning riskipositsioonide ja portfelli ulatust, mis määratakse kindlaks vastavalt olulisuse hindamise tulemustele.

21. Sotsiaalsete ja juhtimisega seotud riskide puhul, mille kohta kvantitatiivne teave esialgu puudub, peaksid finantseerimisasutuste sisemenetlused nägema ette meetodid, millega hinnatakse kõigepealt kvalitatiivselt nende riskide võimalikku mõju finantseerimisasutuse tegevusele ja finantsriskidele ning töötatakse järk-järgult välja täiustatud kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed meetmed. Finantseerimisasutused peaksid oma lähenemisviise kooskõlas regulatiivsete, teaduslike, andmete kättesaadavust puudutavate ja metoodikate edusammudega sammhaaval täiustama.

22. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide vastavate eri kategooriate koostoime osas tuleks finantseerimisasutuste sisemenetlustega tagada, et iga riskikategooriat hinnatakse kõigepealt, võttes arvesse selle konkreetseid omadusi, ja seejärel kaalutakse võimalikke seoseid ja vastastikust sõltuvust nende riskide mõõtmisel.

4.2.2. Andmetega seotud protsessid

23. Finantseerimisasutuste sisemenetlused peaksid tagama usaldusväärsete infohaldussüsteemide rakendamise, et kindlaks teha, koguda, struktureerida ja analüüsida andmeid, mida on vaja keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide hindamise, juhtimise ning jälgimise toetamiseks. Sellised süsteemid tuleks rakendada terves institutsioonis üldise andmehalduse ja IT-taristu osana. Finantseerimisasutused peaksid oma tavad regulaarselt läbi vaatama, et tagada nende ajakohasus seoses ühiskonna (nt regulatiivsete algatuste tõttu suurenenud andmete kättesaadavus) ja turu arenguga, ning neil peaks olema kehtestatud kord andmete kvaliteedi hindamiseks ja parandamiseks.

24. Finantseerimisasutuste sisemenetlused peaksid tagama, et finantseerimisasutused koguvad ja kasutavad teavet, mida on vaja praeguste ja tulevaste keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskuste hindamiseks, juhtimiseks ja jälgimiseks, millega nad võivad oma vastaspoolte kaudu kokku puutuda, seades eesmärgiks koguda klientide ja varade tasandil piisavalt detailseid andmeid.
25. Finantseerimisasutuste sisemenetlused peaksid tuginema nii asutusesiseselt kui ka -väliselt kättesaadavatele keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisandmetele, sealhulgas tuleb regulaarselt läbi vaadata institutsioonide vastaspoolte avalikustatud kestlikkusteave ja seda kasutada, eelkõige kooskõlas direktiivi 2013/34/EL alusel välja töötatud Euroopa kestlikkusaruandluse standarditega või börsil noteerimata väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) vabatahtliku aruandlusstandardiga, nagu on sätestatud teatises COM(2023) 535 VKEde toetuspaketi kohta⁹.
26. Finantseerimisasutused peaksid hindama, mis muud andmeallikad toetaksid tõhusalt keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskuste hindamist, juhtimist ja jälgimist, näiteks teave, mis on saadud klientide ja vastaspooltega suheldes uute ja olemasolevate ärisuhete raames, või kolmandate isikute andmed. Kui finantseerimisasutused kasutavad keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisandmetele juurdepääsu saamiseks kolmandast isikust teenuseosutajate teenuseid, peaksid finantseerimisasutused tagama, et nad saavad andmeesitajate kasutatavatest allikatest, andmetest ja meetoditest, sealhulgas nende võimalikust piiratusest piisavalt hästi aru.
27. Kui andmete kvaliteet või kättesaadavus ei ole riskijuhtimisvajaduste täitmiseks esialgu piisav, peaksid finantseerimisasutused neid lünki ja nende võimalikku mõju hindama. Finantseerimisasutused peaksid võtma parandusmeetmeid ja need dokumenteerima, sealhulgas kasutama hinnanguid või asendusnäitajaid, näiteks sektori- ja/või piirkondliku tasandi tunnuste alusel, ning neid võimaluse korral vastaspoole spetsiifiliste aspektidega arvestamiseks kohandama. Finantseerimisasutused peaksid püüdma aja jooksul, kui keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisandmete kättesaadavus ja kvaliteet paranevad, hinnangute ja asendusnäitajate kasutamist vähendada.
28. Direktiivi 2013/34/EL artikli 3 lõikes 4 määratletud suurtest äriühingutest vastaspoolte puhul peaksid finantseerimisasutused kaaluma vajaduse korral järgmiste andmepunktide kogumist või hankimist:
- a. keskkonnamiskide puhul:
 - i. peamiste varade (nt tootmiskohtade) geograafiline asukoht ja kokkupuude keskkonnamiskidega (nt temperatuuri, tuule, vee, tahkete massidega seotud ohud) piisavalt detailselt asjakohase füüsilise riskianalüüsi ja kindlustuse kasutamise jaoks;

⁹ COM (2023) 535 – komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „VKEde abipakett“.

- ii. praegused ja võimaluse korral eesmärgiks võetud kasvuhoonegaaside 1., 2. ja 3. valdkonna heitkogused absoluutväärtuses ja – kui see on asjakohane – heitemahukust näitavas väärtuses;
- iii. sõltuvus fossiilkütustest kas majanduslike tegurite sisendite või tulubaasi alusel;
- iv. energia- ja veenõudlus ja/või -tarbimine majandustegurite sisendite või tulubaasi alusel;
- v. kinnisvaraga seotud riskipositsioonide energiatõhususe tase ja vastaspoole võla teenindamise suutlikkus;
- vi. keskkonnariskide ja -võimaluste praegune ja prognoositav finantsmõju vastaspoole finantsseisundile, finantstulemustele ja rahavoogudele;
- vii. üleminekuga seotud strateegilised kavad, sealhulgas direktiivi (EL) 2022/2464 artikli 19a või artikli 29a kohaselt avalikustatud kliimamuutuste leevendamise üleminekukava, kui see on kättesaadav;

b. sotsiaalsete ja juhtimisriskide puhul:

- i. vastavusse viimine OECD suunistega hargmaistele ettevõtetele, ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsiooniga;
- ii. oluline negatiivne mõju oma töötajatele, väärtusahela töötajatele, mõjutatud kogukondadele ja tarbijatele/lõpptarbijatele, sealhulgas teave tegevuse kohta hoolsuskohustuse järgimise või selliste mõjude vältimise ja heastamise protsesside kohta.

29. Muude vastaspoolte kui suurte äriühingutega seotud riskipositsioonide korral peaksid finantseerimisasutused:

- a. määrama selle hindamise toetamiseks kindlaks keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide kindlakstegemiseks, mõõtmiseks ning juhtimiseks vajalikud andmepunktid, võttes arvesse punktis 28 esitatud loetelu;
- b. kasutama vajaduse korral vastavalt punktile 27 andmete puuduste kõrvaldamiseks ekspertide hinnanguid, kvalitatiivseid andmeid, portfelli tasandil hinnanguid ja asendusandmeid.

4.2.3. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide kindlakstegemise ning mõõtmise võrdlusmeetodite põhitunnused

30. Finantseerimisasutuste sisemenetlustega tuleks ette näha riskihindamise meetodite kombinatsioon, sealhulgas riskipositsioonipõhised, sektoripõhised, portfelli- ja stsenaariumipõhised meetodid, nagu on sätestatud punktides 31–42. Meetodite kombinatsioon tuleks koostada viisil, mis võimaldab finantseerimisasutustel põhjalikult hinnata keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske kõigil asjakohastel ajavahemikel. Eelkõige peaksid finantseerimisasutused kasutama vähemalt riskipositsioonipõhiseid meetodeid, et saada lühiajaline ülevaade sellest, kuidas keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid mõjutavad nende vastaspoolte riskiprofiili ja kasumlikkust, ning sektori-, portfelli- ja stsenaariumipõhiseid meetodeid, et toetada finantseerimisasutuse seatud strateegiliste eesmärkide suunas juhtimiseks keskpika perioodi planeerimisprotsessi ning riskipiirangute ja riskivalmiduse kindlaksmääramist, ning hindama stsenaariumipõhiste meetodite abil nende tundlikkust keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide suhtes eri ajavahemikel, sealhulgas pikkadel perioodidel.

a. Riskipositsioonipõhised meetodid

31. Vastavalt EBA laenude päritolu ja järelevalvet käsitlevate suuniste punktidele 126 ja 146 peaksid finantseerimisasutused kehtestama sisemenetlused, et hinnata oma vastaspoolte tegevuse ja peamiste varade riskipositsioone keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimistegurite suhtes, eelkõige keskkonnategurite ja kliimamuutuste mõju suhtes, ning leevendusmeetmete asjakohasust. Selleks peaksid finantseerimisasutused tagama, et keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimistegureid, eelkõige keskkonnategureid, kajastatakse nende asutusesisestes riskiklassifitseerimismenetlustes nõuetekohaselt, võetakse arvesse laenuvõtja makseviivituse riski üldisel hindamisel ning – kui see on nende olulisuse tõttu põhjendatud – kaasatakse riskinäitajatesse, sisemistesse krediidihindamismudelitesse või reitingumudelitesse, samuti tagatise hindamisse.

32. Seoses riskipositsioonide tasandil keskkonnariskide hindamisega peaksid finantseerimisasutuste sisemenetlused hõlmama riskitegurite ja kriteeriumide kogumit, mis hõlmavad nii füüsilisi kui ka üleminekuriski põhjustajaid. Suurte finantseerimisasutuste puhul hõlmab see vajaduse korral vähemalt järgmist:

- a) keskkonnaohtude suhtes haavatavuse tase, võttes arvesse vastaspoolte ja garantii andjate peamiste varade või riskipositsioone toetava füüsilise tagatise geograafilist asukohta nii bilansiliste kui ka bilansiväliste riskipositsioonidega arvestades;
- b) haavatavuse määr üleminekuriskide suhtes, võttes arvesse asjakohaseid tehnoloogilisi arenguid, vastaspoolte tegevusvaldkonda mõjutavate kohaldatavate või tulevaste keskkonnaeeskirjade mõju, vastaspoolte praegust ja vajaduse korral eesmärgiks seatud kasvuhoonegaaside heidet absoluut- ja vajaduse korral heitemahukust näitavas väärtuses, muutuvate turueelistuste mõju ning energiatõhususe taset elamu- või

ärikinnisvaraga seotud riskipositsioonide puhul koos vastaspoolte võlateenindusvõimega;

- c) vastaspoole ärimudeli ja/või tarneahela riskipositsioon seoses kriitiliste häiretega, mis tulenevad sellistest keskkonnateguritest nagu bioloogilise mitmekesisuse vähenemise, veepuuduse või reostuse mõju;
 - d) vastaspoole maineriskide ja kohtuvaidluste riski riskipositsioon, võttes arvesse keskkonnaküsimustega seotud lõpetatud, pooleliolevaid või eelseisvaid kohtuvaidlusi;
 - e) riskipositsiooni või vara (kavandatud) lõpptähtaeg või tähtajaline struktuur;
 - f) riskimaandamistegurid, näiteks era- või avaliku sektori kindlustuskaitse, mis põhineb näiteks kohaldatavatel riiklikel katastroofiskeemidel või muudel sarnastel raamistikel, ning vastaspoole suutlikkus tagada vastupanuvõime ülemineku- ja füüsilistele riskidele, sealhulgas tulevikku suunatud ülemineku kavandamise kaudu.
33. Kui teatavate kriteeriumide hindamiseks vajalikud andmed ei ole veel kättesaadavad, näiteks väiksematest äriühingutest vastaspoolte korral, peaksid finantseerimisasutused järgima punktides 26, 27 ja 29 kirjeldatud meetmeid.
34. Seoses sotsiaalsete ja juhtimisriskide hindamisega riskipositsiooni tasandil peaksid finantseerimisasutused rakendama hoolsuskohustuse protsesse, et hinnata vastaspoolte ärimudelist tulenevaid sotsiaal- ja juhtimisteguritega seotud finantsmõjusid ja haavatavust, arvestades äri sektori vastaspoolte vastavust sotsiaalsetele ja juhtimisstandarditele, näiteks punkti 28 alapunkti b alapunktis i nimetatud standarditele, vastaspoole avatust sotsiaalsetest või juhtimisprobleemidest tingitud kohtuvaidlusriskile ning vastaspoole tegutsemiskoha jurisdiktsioonis kohaldatavaid õigusakte.
- b. Valdkonnapõhised, portfelli põhised ja portfelli kooskõlastamise meetodid**
35. Finantseerimisasutuste siseprotseduurides tuleks sätestada sektori- ja portfelli põhised meetodid, eelkõige intensiivsuskardid, mis näitavad konkreetsete majandussektorite (majanduse allsektorite) keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske EBA laenude päritolu ja jälgimise suuniste punktides 127 ja 149 viidatud graafikus või skaleerimissüsteemis. Finantseerimisasutuste meetodid peaksid võimaldama kaardistada nende portfelliid vastavalt keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele ning kindlaks teha mis tahes kontsentratsiooni ühe või mitme keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide liigi suunas.
36. Seoses keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisteguritega, mis ei ole seotud kliimaga, peaksid suured finantseerimisasutused välja töötama järgmise:
- a) ökosüsteemiteenustest tugevalt sõltuvate või neile olulist mõju avaldavate sektorite kindlakstegemise meetodid ning vahendid, millega mõõta looduse seisundi

halvenemise rahalist mõju, ja meetmed looduse kaitsmiseks, taastamiseks ja/või looduse avalduva negatiivse mõju vähendamiseks;

- b) meetodid, millega mõõdetakse nende portfelli positiivset või negatiivset mõju ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisele ja hinnatakse võimalikke seonduvaid finantsriske.

37. Kliimaga seotud riskide puhul tuleks finantseerimisasutuste sisemenetlustes ette näha vähemalt ühe portfelli koostööstamise meetodi kasutamine, et hinnata sektoripõhiselt finantseerimisasutuse portfelli vastavust kliimaga seotud suundumustele ja/või võrdlusstsenariumidele. Samuti peaksid finantseerimisasutused kaaluma vastaspoole tasandil vastavuse hindamist, näiteks võrreldes asjaomase vastaspoole kasvuhoonegaaside heite intensiivsust kohaldatava sektoripõhise võrdlusalusega.
38. Punkti 37 kohaldamisel peaksid finantseerimisasutused kasutama teaduspõhiseid, majandustegevuse sektorite ja nende riskipositsioonide geograafilise asukoha seisukohast asjakohaseid, ajakohaseid ja sellistest riiklikest, ELi või rahvusvahelistest organisatsioonidest nagu riiklikud keskkonnaagentuurid, Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus, Rahvusvaheline Energiaagentuur, finantssüsteemi keskkonnasäästlikumaks muutmise võrgustik või valitsustevaheline kliimamuutuste eksperdirühm pärit stsenaariume. Valdavalt sisetõrjumise vähendamise stsenaariumid peaksid olema kooskõlas kohaldatava poliitikaeesmärgiga, näiteks ELi eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kasvuhoonegaaside netonullheide ja vähendada heitkoguseid 2030. aastaks võrreldes 1990. aasta tasemega, või mis tahes riikliku eesmärgiga, kui see on asjakohane, 55 % võrra.
39. Punkti 37 kohaldamisel peaksid finantseerimisasutused määrama portfelli koostööstamise hindamise asjakohase ulatuse ja kasutatavate meetodite keerukuse astme, lähtudes oma portfelli omadustest, olulisuse hindamise tulemustest ning oma suurusest ja keerukusest. Suured finantseerimisasutused, kelle väärtipaberitega kaubeldakse liidu reguleeritud turul, peaksid võtma arvesse komisjoni rakendusmääruse (EL) 2022/2453 I lisa vormis 3 esitatud sektorite loetelu¹⁰. Väikesed ja mittekeerukad finantseerimisasutused ning muud mitted suured finantseerimisasutused võivad kasutada oma portfelli koostööstamise hindamiseks riskipositsioonide representatiivseid valimeid.
40. Finantseerimisasutused peaksid oma metoodilisi valikuid, sealhulgas stsenaariumi(de) ja baasaasta valikut, sektorite valikut ning väikeste ja mittekeerukate finantseerimisasutuste ja muude mitted suurte finantseerimisasutuste puhul riskipositsioonide representatiivse valimi kindlaksmääramist, samuti kõiki olulisi aja jooksul tehtavaid metoodilisi muudatusi põhjendada ja need dokumenteerima. Kui vastavuse mõõtmiseks vajalikud andmed puuduvad, peaksid finantseerimisasutused järgima punktides 26, 27 ja 29 sätestatud meetmeid.

¹⁰ Komisjoni 30. novembri 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2022/2453, millega muudetakse rakendusmääruses (EL) 2021/637 sätestatud rakenduslikke tehnilisi standardeid seoses keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimiskeskuste avalikustamisega (ELT L 324, 19.12.2022, lk 1).

41. Finantseerimisasutused peaksid kaaluma kliimaportfellide koostööstamise meetoditest saadud teadmisi, et:

- a. hinnata ja jälgida kliimaga seotud üleminekuriske, mis tulenevad vastaspoolte ja/või portfellide vastuoludest ELi, liikmesriigi või kolmanda riigi kohaldatavate kliimaeesmärkidega koostööstas olevate regulatiivsete eesmärkide ja lahendustega, ning võimalikke seotud finantsriske;
- b. kasutada oma otsustusprotsessis oma riskivalmiduse, äristrateegia ja ülemineku kavandamise väljatöötamisel ja rakendamisel saadud teavet, sealhulgas teatavate vastaspooltega suhtlemise prioriseerimise osas.

c. Stsenaariumipõhised meetodid

42. Lisaks riskipositsioonipõhiste, sektoripõhiste, portfellipõhiste ja portfelli koostööstamise meetoditele peaksid finantseerimisasutuste sisemenetlused nägema ette stsenaariumipõhiste analüüside kasutamise, et testida oma vastupidavust keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele (alustades kliimaga seotud riskidest) erinevate stsenaariumide korral¹¹.

¹¹ Direktiivi 2013/36/EL artikli 87a lõikes 5 sätestatud volituse punkti d käsitletakse täiendavate EBA suuniste väljatöötamisega stsenaariumianalüüsi kohta, et testida finantseerimisasutuste vastupanuvõimet keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisteguritele.

5. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimise ning jälgimise miinimumnõuded ja võrdlusmeetodid

5.

5.1 Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimise põhimõtted

43. Selleks et integreerida keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisriskid kooskõlas EBA sisejuhtimise suuniste punktiga 152 kogu finantseerimisasutust hõlmavasse riskijuhtimisraamistikku, peaksid finantseerimisasutused kaaluma keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide rolli kõigi traditsiooniliste finantsriskide kategooriate, sealhulgas krediidi-, turu-, operatsiooni- (sealhulgas kohtuvaidluste), maine-, likviidsus-, ärimudeli- ja kontsentratsiooniriski võimalike põhjustena.
44. Finantseerimisasutused peaksid lisama keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid oma tavapärase riskijuhtimissüsteemidesse ja -protsessidesse, tagades nende vastavuse oma üldistele äri- ja riskistrateegiatele, sealhulgas direktiivi 2013/36/EL artikli 76 lõike 2 kohastele kavadele, nagu on täpsustatud 6. jaos. Finantseerimisasutused peaksid tagama, et neil on täielikult integreeritud lähenemisviis, mille puhul keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske võetakse nõuetekohaselt arvesse ja käsitletakse riskijuhtimisstrateegiate, -meetmete ja -limiitide osana. Kui finantseerimisasutused on kehtestanud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide jaoks erikorra, peaksid nad tagama, et see kajastub ja seda võetakse arvesse tavapärase riskijuhtimise raamistikus.
45. Finantseerimisasutused peaksid töötama välja kindla ja usaldusväärse lähenemisviisi keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimiseks ja maandamiseks lühikeses ja keskpikas perspektiivis ning vähemalt kümme aastat kestvas pikaajalises perspektiivis, võttes arvesse punktis 19 esitatud põhimõtteid.
46. Finantseerimisasutused peaksid kindlaks määrama, milline riskijuhtimis- ja riskimaandamisvahendite kombinatsioon aitaks sellele kõige paremini kaasa, kaaludes mitmeid vahendeid, sealhulgas järgmisi:
 - a) vastaspooltega suhtlemine, mille eesmärk on paremini mõista vastaspoole riskiprofiili ning tagada kooskõla finantseerimisasutuse riskivalmiduse ja strateegiliste eesmärkidega, eelkõige:

- i. määrates kindlaks nende vastaspoolte valiku, kellega koostööd teha, võttes arvesse olulisuse hindamise ja riskimõõtmise protsessi tulemusi;
 - ii. alustades dialoogi nende vastaspooltega, et vaadata üle nende keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskuste taluvus, võttes arvesse neid vastaspooli mõjutavaid valdkondlikke õigusakte ja nende välja töötatud üleminekukavasid;
 - iii. andes klientidele asjakohast teavet ja nõu nende ees seisvate keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskuste hindamise või maandamise kohta, kui see on asjakohane ja võimalik, ning
 - iv. kaaludes mitmeid vastaspoollega seotud meetmeid, näiteks vastaspooli üleminekupüüdluste ja suurema vastupanuvõime toetamiseks tootepakkumise kohandamine, kava ja parandusmeetmete kokkuleppimine, või viimase võimalusena suhte lõpetamine, kui jätkamist ei peeta finantseerimisasutuse plaanidele ja riskivalmidusele vastavaks;
- b) finantstingimuste (nt lepinguliselt kokku lepitud kaitsemeetmed ja parandusmeetmed), tingimuste (nt tähtaja) ja/või hinnakujunduse kohandamine keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskustega seotud kriteeriumide ning finantseerimisasutuse riskistrateegia ja sisemise kapitalipoliitika alusel;
 - c) keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskuste arvessevõtmine sektoripõhiste poliitikate väljatöötamisel ning globaalsete, piirkondlike ja sektoripõhiste riskipiirangute, riskipositsiooni piiride ja finantsvõimenduse vähendamise strateegiate kehtestamisel;
 - d) laenu- ja investeerimisportfellide mitmekesistamine keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskustega seotud kriteeriumide alusel, nt majandussektorite või geograafiliste piirkondade lõikes;
 - e) muud riskijuhtimisvahendid, mida peetakse kooskõlas finantseerimisasutuse riskivalmidusega asjakohaseks, näiteks rahastamise võimalik ümberjaotamine sektorite vahel ja sektorite sees selliste riskipositsioonide suunas, mis on keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimiskeskustele vastupidavamad.

5.2 Strateegiad ja ärimudelid

47. Finantseerimisasutused peaksid oma üldiste äri- ja riskistrateegiate väljatöötamisel ja rakendamisel arvestama keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskustega, mis peaks hõlmama vähemalt järgmist:

- a) ärikeskkonna, milles nad tegutsevad, ning selle, kuidas nad on lühi-, keskmises ja pikas perspektiivis avatud keskkonna-, sotsiaalsetest ja juhtimiskeskustest tulenevatele

majanduse, finantssüsteemi ja konkurentsimaastiku struktuurimuutustele, mõistmine ja hindamine;

- b) mõistmine ja hindamine, kuidas keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimiskid, eelkõige keskkonnariski tegurid, sealhulgas ülemineku- ja füüsilised riskid, võivad lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis negatiivselt mõjutada nende ärimudeli elujõulisust ja äristrateegia kestlikkust, sealhulgas kasumlikkust ja tuluallikaid;
- c) kaalutlemine, kuidas need keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimiskid, eelkõige keskkonnariski tegurid, sh üleminekuriskid ja füüsilised riskid, võivad mõjutada nende võimet saavutada strateegilisi eesmärgi ja jääda riskivalmiduse piiresse;
- d) punktis 6 sätestatud kavade ja eesmärkide sõnastamine, rakendamine ja jälgimine.

48. Punkti 47 kohaldamisel ja piisavalt informeeritud strateegiate tagamiseks peaksid finantseerimisasutused võtma arvesse tulevikku suunatud riskihindamismeetodite kombinatsioonist saadud teavet, sealhulgas järgmist:

- a) portfelli koostööstamise meetodeid, nagu on kirjeldatud punktis 4.2;
- b) keskkonnariski stsenaariumide analüüse, võttes arvesse (potentsiaalset) ärikeskkonda (ärikeskkondi), milles nad võivad tegutseda lühikeses, keskmises ja pikas perspektiivis, sealhulgas vähemalt kümne aasta perspektiivis;
- c) finantseerimisasutuse läbi viidud kliima- või keskkonnastressiteste.

49. Finantseerimisasutustel peaks olema terviklik arusaam oma ärimudelist, strateegilistest eesmärkidest ja riskistrateegiast keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskid seisukohast ning nad peaksid tagama, et nende juhtimine, ülemineku kavandamise protsess ja riskijuhtimisraamistik, sealhulgas riskivalmidus, on nende rakendamiseks piisavad.

5.3 Riskivalmidus

50. Finantseerimisasutused peaksid tagama, et nende riskivalmiduse hindamisel määratakse selgelt kindlaks ja käsitletakse neid keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskid, mis kuuluvad pärast olulisuse hindamist nende riskide loendisse. Riskivalmiduse hindamisel tuleks täpsustada selliste keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskid tase ja liigid, millega finantseerimisasutused on valmis oma portfellis leppima, sealhulgas seoses portfelli kontsentratsiooni ja hajutamise eesmärkidega. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskid kaasamine riskivalmiduse hindamisse peaks olema kooskõlas finantseerimisasutuse strateegiliste eesmärkide ja kohustustega ning 6. jaos sätestatud kavade ja sihtidega.

51. Riskivalmiduse rakendamisel tuleks kasutada keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskid seotud põhikriteeriume, sealhulgas näiteks võimalikke piiranguid, piirmäärasid ja välistamisi. Asjakohaste ja piisavate riski põhinäitajate kindlaksmääramisel peaksid

finantseerimisasutused võtma arvesse oma olulisuse hindamise tulemusi ja ärimudeli erijooni, arvestades asjaomaseid äriplane, tegevusi, tooteid ning riskipositsioone seoses majandussektorite ja geograafiliste piirkondade, sealhulgas jurisdiktsioonide ja üksikasjalikumate geograafiliste piirkondadega. Finantseerimisasutused peaksid punktis 5.7 loetletud näitajaid arvesse võtma, kui nad otsustavad, milliseid valitud riski põhikriteeriume oma riskivalmiduse raamistikus kasutada.

52. Finantseerimisasutused peaksid tagama, et kõik asjaomased kontserni ettevõtjad ning riski kandvad äriühingud ja üksused mõistavad finantseerimisasutuse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumidega seotud riskivalmidust ning rakendavad seda nõuetekohaselt. Eelkõige suurtes finantseerimisasutustes tuleks riskipiirangud kehtestada asutuse eri tasanditel, tagades kooskõla üldise riskivalmidusega, ning need peaksid kajastama keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumidega seotud kaalutlusi seoses asutuse emiteeritud, loodud või hoitavate toodete või finantsinstrumentidega, kliendisegmentidega, tagatiste tüüpidega ja riskimaandamisvahenditega.
53. Finantseerimisasutuse riskivalmiduse ja sellega seotud põhiliste riskinäitajate suhtes tuleks kohaldada punktis 80 sätestatud jälgimis- ja eskalatsiooniprotsesse.

5.4 Sisekultuur, suutlikkus ja kontroll

54. Finantseerimisasutused peaksid pidevalt arendama oma suutlikkust teha kindlaks, hinnata, jälgida, juhtida ja maandada vastavalt vajadusele keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskriteeriume. Finantseerimisasutused peaksid oma koolituspoliitika raames tagama, et nende juhtorgan ja töötajad on piisavalt koolitatud, et mõista tõhusalt oma kohustuste täitmiseks keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide mõju ning keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskriteeriume. Koolitustegevust käsitlevaid põhimõtteid ja protseduure tuleks ajakohastada ning võtta arvesse teaduse ja regulatiivseid arenguid; juhtide suhtes kohaldatavas menetluses tuleks arvesse võtta, et teadmised keskkonna-, sotsiaalsetest ja juhtimiskriteeriumidest ning keskkonna-, sotsiaalsetest ja juhtimiskriteeriumidest on vastavalt EBA ja ESMA ühistele suunistele sobivuse hindamise kohta olulised juhtorgani liikmete ja oluliste funktsioonide täitjate sobivuse hindamisel¹².
55. Kindel ja järjepidev riskikultuur, mille puhul võetakse vastavalt EBA sisejuhtimist käsitlevate suuniste IV jaotisele arvesse finantseerimisasutuses rakendatavaid keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskriteeriume¹³, peaks hõlmama juhtorgani poolset selget teavitamist ning asjakohaseid meetmeid, et edendada kogu finantseerimisasutuses teadmisi keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide ning -riskide kohta, samuti teadlikkust finantseerimisasutuse keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalastest strateegilistest eesmärkidest ning kohustustest.

¹² ESMA ja EBA ühissuunistes juhtorgani liikmete ja oluliste isikute sobivuse hindamise kohta direktiivi 2013/36/EL ja direktiivi 2014/65/EL kohaselt (EBA/GL/2021/06).

¹³ IV jaotis. Riskikultuur ja hea äritava.

56. EBA sisejuhtimist käsitlevate suuniste V jaotise kohaldamisel peaksid¹⁴ finantseerimisasutused lisama keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimiskid oma sisekontrolliraamistikesse kolme kaitseliini ulatuses. Sisekontrolli raamistik peaks sisaldama keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskidega seotud kohustuste ja aruandlusahelate selget määratlust ja määramist.
57. Esimene kaitseliin peaks vastutama keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide hindamise eest, võttes arvesse olulisuse ja proportsionaalsuse kaalutlusi kliendi registreerimise, krediitdaotluse esitamise, krediitkvaliteedi hindamise ja vajaduse korral uurimisprotsesside ajal, ning pideva järelevalve ja olemasolevate klientidega suhtlemise käigus. Esimese kaitseliini töötajatel peaksid olema piisavad teadmised ja arusaam võimalike keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide kindlakstegemiseks.
58. Teise kaitseliini tegevus hõlmab järgmist:
- a) riskijuhtimise funktsioon peaks vastutama keskkonna-, sotsiaalse ja juhtimiskide hindamise ja järelevalve eest sõltumatult esimesest kaitseliinist, tagades muuhulgas riskipiirangutest kinnipidamise, uurides ärisuhete eest vastutavate ametnike läbi viidud esialgset hindamist ja seades selle vajaduse korral küsimuse alla;
 - b) vastavuskontrolli funktsioon peaks jälgima, kuidas esimene kaitseliin tagab kohaldatavate keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide õiguslike nõuete ja sisepoliitika järgimise, ning andma juhtorganile ja teistele asjaomastele töötajatele nõu meetmete kohta, mida tuleb võtta sellise vastavuse tagamiseks. Lisaks peaks ta seoses finantseerimisasutuse poolt esitatud kestlikkuse nõuete ja/või võetud kohustustega andma nõu vastavate nõuete ja/või kohustuste rakendamise või mittetäitmisega seotud maine- ja käitumiskide kohta;
 - c) uute keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisomadustega toodete heakskiitmisel või olemasolevates toodetes keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisaspektide integreerimiseks oluliste muudatuste tegemisel tuleks konsulteerida vastavus- ja riskijuhtimisüksusega.
59. Kolmanda kaitseliinina peaks siseauditi üksus andma sõltumatu ülevaate ja objektiivse kinnituse üldise sisekontrolliraamistiku ja -süsteemide kvaliteedi ja tõhususe kohta seoses keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskidega, sealhulgas esimese ja teise kaitseliiniga ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide juhtimise raamistikuga.

5.5 Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsess

¹⁴ V jaotis. Sisekontrolli raamistik ja mehhanismid.

60. Finantseerimisasutused peaksid lisama oma sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi olulised keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimiskid ja nende mõjud finantsriski kategooriatele, et hinnata ja säilitada pidevalt sisemise kapitali summasid, liike ja jaotust, mida nad peavad keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide laadi ja taseme katmiseks piisavaks, võttes arvesse lühiajalist, keskpikka ja pikaajalist perspektiivi.
61. Kui finantseerimisasutused võtavad keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide katmisel arvesse pikemaajavaid ajavahemikke, tuleks neid ajavahemikke kasutada teabeallikana, et tagada piisav arusaam keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide võimalikust mõjust kapitali planeerimisele tavapärase sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi ajal. Ajavahemikud, mida võetakse arvesse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide katmiseks piisava sisekapitali kindlaksmääramisel, peaksid olema kooskõlas finantseerimisasutuste üldise sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi raames kasutatavate tähtaegadega. Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess peaks olema piisavalt tulevikku suunatud ning kui finantseerimisasutuse hinnangul ei tohiks riske katta kapitaliga, vaid neid tuleks maandada muude vahendite või meetmetega, tuleks seda selgitada.
62. Finantseerimisasutused peaksid kasutama oma riskihindamise meetoditest saadud teadmisi, sealhulgas punktis 4.2 osutatud teadmisi, et teha kindlaks ja mõõta sisemise kapitali vajadusi keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide suhtes haavatavamaks hinnatud riskipositsioonide või portfelli puhul, võttes arvesse keskkonnariskide kvantifitseerimise meetodite kättesaadavuse ja küpsuse erinevaid tasemeid võrreldes sotsiaalsete ja juhtimiskidega.
63. Seoses keskkonnariskidega peaksid finantseerimisasutused lisama oma sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi tulevikku suunatud ülevaate oma kapitali adekvaatsusest ebasoodsa stsenaariumi korral, mis hõlmab konkreetseid keskkonnariskide elemente. Lisaks peaksid finantseerimisasutused täpsustama kõik muudatused institutsiooni äriplaanis või muud kooskõlas EBA stressitestimise suuniste punktiga 90 läbi viidud kliima- või keskkonnariskide stressitestimisest ja/või vastupidisest stressitestimisest tulenevad meetmed¹⁵.
64. Finantseerimisasutused peaksid kaasama olulised keskkonnariskid ja nende mõju likviidsusele oma sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi asjakohase ajavahemiku jooksul ning protsessi kohaldamisala piires.
65. Finantseerimisasutused peaksid oma sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi raamistikesse lisama vastavalt oluliste keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide ning oluliste keskkonnariskide jaoks kehtestatud riskivalmiduse, künniste ja piirmäärade kirjelduse ning nende mõju institutsiooni maksevõimele või likviidsusele, samuti nende künniste ja piirmäärade ajakohasuse säilitamiseks kohaldatava protsessi kirjelduse. Finantseerimisasutused peaksid esitama piisavalt kontekstipõhist teavet, et nende keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskide ning

¹⁵ EBA suunised finantseerimisasutuste stressitestide kohta (EBA/GL/2018/04).

keskkonnariskide mõju analüüs kapitalile ja likviidsusele oleks mõistetav, tagades sealhulgas selguse kasutatud meetodite ja aluseks olevate eelduste kohta.

66. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide integreerimisel sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi ja keskkonnariskide integreerimisel sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi tuleks protsesside keerukuse ning finantseerimisasutuste kasutatavate meetodite keerukuse astme puhul võtta arvesse institutsioonide suurust ja keerukust ning olulisuse hindamise tulemusi.

5.6 Finantsriskikategooriate poliitikad ja protseduurid

67. Finantseerimisasutused peaksid mõistma keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide praegust ja võimalikku tulevast mõju oma krediidiriski positsioonidele, tururiskiga positsioonide hindamisele, eelkõige usaldusväärse hindamise eesmärgil, likviidsusriski profiilile ja puhvritele, operatsiooniriskile (sealhulgas kohtuvaidlustega seotud) ning maineriskidele ja seda juhtima, sealhulgas tulevikku vaatavate analüüside kasutamise teel.

5.6.1. Krediidirisk

68. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide krediidiriski poliitikasse ja protseduuridesse integreerimiseks, nagu on sätestatud EBA laenuvõtmise ja jälgimise suuniste punktis 56, peaksid finantseerimisasutused tagama, et nende keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskriteeriumide kajastav krediidisektori poliitika muutub järjest detailsemaks ja on tõlgendatud selgeteks ärivaldkondade töötajatele ja laenuotsuste tegijatele kättesaadavateks laenuvõtmise kriteeriumideks, ning peaksid tagama, et keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimiskriteeriumid on integreeritud krediidiriski jälgimise raamistikku.
69. Keskkonnariskidega seoses peaksid finantseerimisasutused lisama oma poliitikasse ja menetlustesse kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete aspektide kombinatsiooni. Finantseerimisasutused peaksid olulisuse hindamise ja riskivalmiduse alusel kehtestama kvantitatiivsed krediidiriski mõõdikud, mis hõlmavad kõige olulisemaid kliendisegmente, tagatise liike ja riskimaandamisinstrumente.

5.6.2. Tururisk

70. Seoses tururiskiga peaksid finantseerimisasutused kaaluma, kuidas keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimiskriteeriumid võivad mõjutada nende portfelli kuuluvate finantsinstrumentide väärtust, hindama portfelli võimaliku kahjumi ja portfelli väärtuse suurenenud volatiilsuse riski ning kehtestama tururiski juhtimise raamistiku raames tõhusad protsessid seotud mõjude kontrollimiseks või leevendamiseks, mis võivad vajaduse korral hõlmata kauplemisportfelli riskivalmiduse läbivaatamist ja sisemise limiidi kehtestamist positsioonidele või kliendipositsioonidele.

5.6.3. Likviidsus- ja rahastamisrisk

71. Likviidsus- ja rahastamisriskiga seoses peaksid finantseerimisasutused kaaluma vähemalt seda, kuidas keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid võivad mõjutada raha netoväljavoolu (nt krediidiiliinide suurem kasutuselevõtt) või nende varade väärtust, mis moodustavad institutsiooni likviidsuspuhvid, ning võtma seda mõju asjakohasel juhul arvesse oma likviidsuspuhvrite kalibreerimisel või likviidsusrisiki juhtimise raamistikus.
72. Lisaks peaksid finantseerimisasutused seoses keskkonnariskidega kaaluma, kuidas need riskid võivad mõjutada rahastamisallikate kättesaadavust ja/või stabiilsust, ning võtma neid rahastamisrisiki juhtimisel arvesse. Selleks peaksid finantseerimisasutused kaaluma erinevaid ajavahemikke ning nii tavapäraseid kui ka ebasoodsaid tingimusi, mis peaksid muu hulgas kajastama keskkonnariskide võimalikku mõju maineriskidele, olukorda, milles juurdepääs turupõhisele rahastamisele ja/või hoiuste kiirem väljavõtmine on raskendatud või kallim.

5.6.4. Operatsiooni- ja maineriskid

73. Operatsiooniriskiga seoses peaksid finantseerimisasutused kaaluma, kuidas keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid võivad mõjutada määruse (EL) nr 575/2013 artiklis 324 osutatud erinevaid regulatiivse operatsiooniriski juhtumiliike ja nende suutlikkust jätkata kriitiliste toimingute tegemist, ning kaasama olulised keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid oma operatsiooniriski juhtimise raamistikku.
74. Seoses keskkonnariskidega peaksid finantseerimisasutused:
- a) kindlaks tegema ja märgistama keskkonnariskidega seotud kahjud oma operatsiooniriski kahjude registrites kooskõlas riskide taksonoomia ja juhtumite liigitamise meetodiga, mis on sätestatud komisjoni poolt vastavalt määruse (EL) nr 575/2013 artikli 317 lõikele 9 vastu võetud regulatiivsetes tehnilistes standardites;
 - b) töötama välja protsessid keskkonnaga seotud kohtuvaidluse riskide tõenäosuse ja mõju hindamiseks ja juhtimiseks;
 - c) kasutama stsenaariumianalüüsi, et määrata kindlaks, kuidas füüsilised riskitegurid võivad mõjutada nende äritegevuse järjepidevust; ja
 - d) võtma talitluspidevuse kavade väljatöötamisel arvesse olulisi keskkonnariske.
75. Maineriskidega seoses peaksid finantseerimisasutused kaaluma ja juhtima keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide mõju oma mainele, võttes muu hulgas arvesse võimalikke keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisküsimustega seotud riske, mis on seotud ettevõtetele laenu andmise ja nendesse investeerimisega, näiteks sotsiaalsete ja inimõiguste rikkumised. Finantseerimisasutused peaksid vajaduse korral kaaluma ka maineriske, mis on seotud nende

kestlikkuse kohustuste või üleminekukavade täitmata jätmisega või selliste kohustuste ja kavade (tajutava) vähese usaldusväärsusega.

76. Finantseerimisasutused peaksid oma käitumise, kohtuvaidluste ja maineriskide juhtimise raames kehtestama usaldusväärsed protsessid, et kindlaks teha, ennetada ja juhtida rohepesu või tajutavatest rohepesu tavadest tulenevaid riske, võttes arvesse Euroopa järelevalveasutuste kõrgetasemelisi põhimõtteid, mis on sätestatud rohepesu seiret ja järelevalvet käsitleva EBA lõpparuande punktis 2.1¹⁶. Selleks peaksid finantseerimisasutused võtma kõik vajalikud meetmed tagamaks, et kestlikkusala teavevahetus on õiglane, selge ja mitteeksitav ning et kestlikkusväited on täpsed, põhjendatud, ajakohased, annavad õiglase ülevaate finantseerimisasutuse üldprofiilist või toote profiilist ning on esitatud arusaadaval viisil. Seda tuleks teha nii institutsiooni tasandil (nt seoses kestlikkuskohustustega, sealhulgas tulevikku suunatud eesmärkidega) kui ka toote või tegevuse tasandil (nt seoses kestlikuna turustatavate toodete ja tegevustega), jälgides sealhulgas õiguslikke arenguid, turutavasid ja väidetavate rohepesu tavadega seotud vastuolusid.

5.6.5. Kontsentratsioonirisk

77. Seoses kontsentratsiooniriskiga peaksid finantseerimisasutused kaaluma ja juhtima riske, mis tulenevad riskipositsioonide või tagatiste koondumisest üksikutesse vastaspooltesse, üksteisest sõltuvasse vastaspooltesse või teatavatesse tööstusharudesse, majandussektoritesse või geograafilistesse piirkondadesse, mis võivad olla keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide suhtes haavatavamad. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisküsimustega seotud kontsentratsiooniriskide kindlakstegemiseks peaksid finantseerimisasutused kaaluma oma selliste riskipositsioonide suurust ja/või osakaalu, mida keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid võivad mõjutada, võrreldes koguriskipositsiooniga ja osana esimese taseme omavahenditest. Finantseerimisasutused peaksid võtma arvesse mitut keskkonna-, sotsiaalset ja juhtimistegurit, sealhulgas kasvuhooonegaaside heidet, sektori eripära, geograafiliste piirkondade haavatavust füüsiliste riskide suhtes ning sotsiaalseid või juhtimisalaseid puudusi või vastuolusid, mis on kindlaks tehtud jurisdiktsioonides, kus riskipositsioonid või tagatised asuvad, samuti riskimaandamistegurite kättesaadavust. Finantseerimisasutused peaksid hindama, kas ja kuidas keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisküsimustega seotud kontsentratsioonirisk süvendab riskipositsioonide finantsilist haavatavust.

5.7 Jälgimine

78. Finantseerimisasutused peaksid jälgima keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske tõhusate sisemiste aruandlusraamistike kaudu, millega edastatakse kõrgemale juhtkonnale ja juhtorganile asjakohast teavet ja koondandmeid, näiteks lisades keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid regulaarsetesse riskiaruannetesse või esitades need tõhusat järelevalvet toetavaid parameetreid sisaldavate tulemustabelite kujul.

¹⁶ EBA lõpparuanne rohepesu seire ja järelevalve kohta (EBA/REP/2024/09).

79. Finantseerimisasutused peaksid pidevalt jälgima keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske ning tagama, et neil on kogu finantseerimisasutust hõlmav ülevaade, milles on piisavalt arvestatud nende tegevuse laadi, suuruse ja keerukusega, ning olulisuse hindamise alusel kindlaks määratud kõige olulisemate portfelli puhul portfelli vaade nende haavatavusest keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide suhtes. Lisaks peaksid finantseerimisasutused rakendama üksikasjalikku ja sagedast olulisel määral keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide suhtes vastuvõtlikeks hinnatavate vastaspoolte, riskipositsioonide ja portfelli järelevalvet, lisades sealjuures keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide kaalutlused jaeklientide krediidiriski järelevalve protsessi ning keskmise suurusega ja suurte vastaspoolte regulaarsesse krediidikontrolli ja/või suurendades keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide tõttu nende kontrollide sagedust ja üksikasjalikkust.
80. Finantseerimisasutused peaksid kehtestama varajase hoiatamise näitajad ja piirmäärad ning kehtestama protseduurid hoiatuste, kõrvalekallete ja rikkumiste eskaleerimiseks ning parandus- ja/või leevendusmeetmete rakendamiseks piirmäärade ületamise korral, sealhulgas äristrateegia ja riskijuhtimisvahendite kohandamise kaudu.
81. Finantseerimisasutused peaksid jälgima mitmeid tagasiulatuvaid ja tulevikku suunatud keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriski mõõdikuid ja näitajaid. Suured finantseerimisasutused peaksid jälgima vähemalt järgmisi näitajaid:
- a) riskipositsioonide ja tulude (intressid, tasud ja komisjonitasud) suurus ja osakaal, mis tulenevad ärisuhetest vastaspooltega, kes tegutsevad vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2020/1818 põhjendusele 6 sektorites, mis aitavad oluliselt kaasa kliimamuutustele, st määruse (EÜ) nr 1893/2006 I lisa A–H jaos ja L jaos loetletud sektorites.
- Finantseerimisasutused peaksid kasutama võimalikult üksikasjalikku sektoripõhist diferentseerimist. Eelkõige peaks detailsuse aste võimaldama finantseerimisasutustel jälgida konkreetsete vastaspooltega, näiteks fossiilkütuste sektori ettevõtjate ja/või Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste kohaldamisalast välja jäetud ettevõtjatega seotud riskipositsioonide summat ja osakaalu ning neist tulenevat tulu¹⁷.
- b) Portfelli kooskõlastamise näitajad, mis näitavad valdkondlikul tasandil, mil määral on klientide riskipositsioonid ja tootmisvõimsused (valesti) vastavusse viidud või prognoositakse olevat vastavusse viidud kohaldatavate kliimaalaste õiguslike ja regulatiivsete eesmärkidega, näiteks kasvuhooonegaaside heitkoguse nulli viimine 2050. aastaks, tuginedes valitud valdkondade jaoks asjakohastele vastavusse viimise näitajatele ja kasutades punktis 4.2.3 b kirjeldatud meetodeid.

¹⁷ Vastavalt kliimaülemineku võrdlusaluste standardite määruse artikli 12 lõike 1 punktidele d–g ja artikli 12 lõikele 2.

Finantseerimisasutused peaksid täiendama neid näitajaid vastuoludest tuleneva võimaliku finantsriski mõju hindamisega seotud teabega.

- c) Rahastatav kasvuhoonegaaside heide, mis on jaotatud absoluutväärtuse ja vajaduse korral heitemahukust näitava väärtuse järgi tootmis- või tuluühikute alusel sektorite kaupa 1., 2. ja 3. valdkonna heiteks, kasutades võimalikult üksikasjalikku sektoripõhist diferentseerimist vähemalt valitud sektorite puhul, mis määratakse kindlaks olulisuse hindamise alusel.

Finantseerimisasutused peaksid täiendama neid näitajaid kvalitatiivse või kvantitatiivse teabega ja kriteeriumidega, mis toetavad nende arengu tõlgendamist aja jooksul, sealhulgas näiteks ajutine suurenemine, mis tuleneb kasvuhoonegaaside heite mahukatele vastaspooltele ülemineku rahastamise võimaldamisest, ning määrama kindlaks heitkoguste muutuste aluseks olevad tegurid.

Meetodite ja andmebaaside seas, mis võivad finantseerimisasutusi nende näitajate arvutamisel toetada, on näiteks ülemaailmne kasvuhoonegaaside arvestus- ja aruandlusstandard finantssektori jaoks, mille on välja töötanud partnerlus Partnership for Carbon Accounting Financials ning projekt Carbon Disclosure Project.

- d) Edusammude tase, mis on saavutatud finantseerimisasutuse kindlaks määratud peamiste rahastamisstrateegiate rakendamisel, et tagada asutuse vastupidavus keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimiskriisidele ning valmisolek üleminekuks kestlikumale majandusele, nt jälgides finantsvooge finantsvarade või vastaspoolte suunas, millel on ühised, finantseerimisasutuse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriisidega seotud eesmärgid või riskivalmidust puudutavad omadused.
- e) Klientide kaasamise parameetrid, millest saab teavet järgmise kohta:
 - i. nende vastaspoolte osakaal, kelle keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskrisse on hinnatud, sealhulgas nende üleminekustrateegiate ja võimaluse korral üleminekukavade osas, ning nende koostöös finantseerimisasutuse eesmärkidega, täpsustades nende hinnangutega hõlmatud valitud sektorite, toodete ja äriühingute ulatuse;
 - ii. sellise koostöö tulemused ja tulemused, näiteks positiivsed (või mis tahes alamkategooria selles kategoorias) või negatiivsed (või mis tahes alamkategooria selles kategoorias) hinnangud nende vastaspoolte kohanemisvõimele ja vastupanuvõimele kestlikule majandusele ülemineku suhtes, finantseerimisasutuse eesmärkide ja sihtide saavutamise vastavusse viimise ning institutsiooni võetud järelmeetmete suhtes.
- f) Kinnisvaraga tagatud portfelli jaotus vastavalt tagatise energiatõhususe tasemele.

- g) Väheste süsinikdioksiidiheitega energiavarustuse tehnoloogiate rahastamise ning fossiilkütustel põhinevate energiavarustuse tehnoloogiate rahastamise suhe.
- h) Keskkonnasäästlike riskipositsioonide suhe, millega rahastatakse tegevusi, mis aitavad kaasa või võimaldavad saavutada määruse (EL) 2020/852¹⁸ artikli 9 punktis a osutatud kliimamuutuste leevendamise keskkonnanäesmärgi seoses kasvuhuonegaase puudutavate riskipositsioonidega.
- i) Füüsilise riski tasemed, millele finantseerimisasutus on vastuvõtlik, ja nende mõju finantsriskidele, arvestades mitut stsenaariumi ja kõiki finantseerimisasutuse tegevusega seotud riske, koos teabega riskimaandamismeetmete rakendamisel tehtud edusammude kohta.
- j) Füüsiliste riskiteguritega seotud kontsentratsiooniriski näitajad (nt riskipositsioonide ja/või tagatiste mõõtmine suure üleujutusrisi, veepuuduse või metsa- või maastikupõlengu riski piirkondades) ja üleminekuriski tegurite näitajad (nt riskipositsioonid suurema üleminekuriskiga sektorites), kasutades riskipositsioonide piisavalt üksikasjalikku geograafilist jaotust.
- k) Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud varasemate kahjude summa ning stsenaariumiliikide meetodite alusel keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud riskipositsioonide tulevikku suunatud hinnang(ud) ja nende riskidega seotud võimalike tulevaste finantskahjude summa.
- l) Keskkonnanäesmärgi, sotsiaalse või juhtimisalase maineriski näitaja, mille abil jälgitakse, kuidas reguleerimine, teabevahetus, kohustused või avalikud vastuolud seoses praeguste ja tulevaste äritegevustega mõjutavad finantseerimisasutust otseselt või kaudselt, võttes arvesse koostoimet operatsiooniriskiga ning strateegiliste ja ärimudeli riskidega, näiteks ärivõimaluste kadumine või strateegilised partnerlused.
- m) Kõik keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisalased kohtuvaidlused, milles finantseerimisasutus on olemasoleva teabe põhjal osalenud, osaleb või võib osaleda.
- n) Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud suutlikkuse suurendamine, näiteks erikoolitust saanud töötajate osakaal.
- o) Kliimaga mitteseotud tegureid puudutavad näitajad, näiteks portfelli tasandi sõltuvused ja mõju ökosüsteemi teenustele või riskipositsioonid vastaspooltega, kes on oluliselt sõltuvad või kellel on negatiivne mõju bioloogilisele mitmekesisusele, võttes arvesse nii valdkondlikku kui ka geograafilist asukohateavet.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/852, 18. juuni 2020, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

- p) Edusammud finantseerimisasutuse kõigi keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskide ning -eesmärkide saavutamisel, sealhulgas 6. jaos osutatud finantseerimisasutuse kava või finantseerimisasutuse võetud muude kestlikkusega seotud kohustuste raames.
82. Mittekeerukad ja muud väiksemad finantseerimisasutused peaksid jälgima mitmeid punktis 81 esitatud näitajaid, mis on valitud nende olulisuse hindamise tulemuste põhjal, ning rakendama meetmeid aja jooksul jälgitavate näitajate loetelu laiendamiseks.
83. Finantseerimisasutustel peaksid olema selged ja hästi dokumenteeritud meetodid, mis on seotud nende jälgimisparameetrite ja -näitajatega. Kui parameetrite arvutamiseks vajalikud andmed esialgu puuduvad, peaksid finantseerimisasutused järgima punktides 26, 27 ja 29 sätestatud meetmeid.

6. Direktiivi 2013/36/EL artikli 76 lõikele 2 vastavad kavad

6.

6.1 Üldpõhimõtted

84. Direktiivi 2013/36/EL artikli 76 lõike 2 kohaselt välja töötatud kavad on punktis 6.3 kirjeldatud ülemineku kavandamise protsessi tulemus ning peaksid põhinema finantseerimisasutuste tulevikku suunatud ärikeskkonna analüüsil ja põhjalikul strateegilise planeerimise protsessil. Need peaksid andma ülevaate strateegilistest meetmetest ja riskijuhtimisvahenditest, mida finantseerimisasutused kasutavad, et näidata, kuidas nad tagavad oma usaldusväärsuse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide suhtes ning valmisoleku üleminekuks kliima- ja keskkonnahoidlikule ning kestlikumale majandusele.
85. Finantseerimisasutused peaksid tagama, et nende kavades käsitletakse tulevikku suunatud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimise aspekte, ning need on ka kooskõlas muude kohaldatavate nõuetega, sealhulgas hoolsuskohustuse, kestlikkusaruandluse ja strateegiliste meetmetega, et tagada ärimudelite vastavus kestlikule majandusele üleminekuga. Eelkõige peaksid kavad sisaldama finantseerimisasutuse ärimudeli ja strateegiaga seotud eesmärgid, meetmeid ja sihte, mis on vajaduse korral kooskõlas direktiivi 2013/34/EL artikli 19a või artikli 29a kohaselt avalikustatud kavadega ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisküsimustega seotud eesmärkidega või kohustustega, mida finantseerimisasutused peavad täitma seaduse või määruse alusel, samuti nende vabatahtlikult seatud eesmärkidega või kohustustega. Kui finantseerimisasutused avalikustavad kavad vastavalt direktiivi 2013/34/EL artikli 19a lõike 2 punkti a alapunktile iii või artikli 29a lõike 2 punkti a alapunktile iii, peaksid nad esimese sammuna kaaluma juba olemasoleva asjakohase teabe taaskasutamist.
86. Finantseerimisasutused peaksid tagama, et nende kavad ja eesmärgid on hästi nende äristrateegiatesse lõimitud ning kooskõlas nende riski- ja rahastamisstrateegiatega, riskivalmiduse, sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi ja riskijuhtimise raamistikuga, nagu on sätestatud 5. jaos. Juhtimiskorra ulatus, ülemineku kavandamise protsess ning kavade eesmärkid, sihtide ja mõõdikute keerukus peaksid kajastama finantseerimisasutuse tegevuse olemust, selle suurust ja keerukust ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide olulisuse hindamist.
87. Võttes arvesse finantseerimisasutuste kohustust tagada, et nende kavadega seotud kord, protsessid ja mehhanismid on järjepidevad ja hästi integreeritud, kaasa arvatud nende väljaspool liitu asutatud tütarettevõtetes, ning nende tütarettevõtete kohustust esitada konsolideeritud kavade järelevalve eesmärgil asjakohaseid andmeid ja teavet kooskõlas

direktiivi 2013/36/EL artikli 109 lõikega 2, peaksid emaettevõtjad konsolideeritud kava koostamisel ja rakendamisel võtma arvesse keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske, millega väljaspool liitu asutatud tütaretevõtjad on oluliselt seotud, võttes arvesse kohaldatavaid kohalikke õigusakte ja keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisalaseid regulatiivseid eesmärke, ning peaksid suutma näidata, et nad kasutavad hästi põhjendatud konsolideeritud lähenemisviisi.

6.2 Juhtimine

6.2.1. Rollid ja vastutusala

88. Finantseerimisasutused peaksid selgelt kindlaks määrama ja jagama vastutuse kavade väljatöötamise, kinnitamise, rakendamise ja järelvalve eest. Rollide ja vastutusala määramisel sobival juhtimistasandil peaksid finantseerimisasutused võtma arvesse seoseid ja mõju, mida ülemineku kavandamise protsess peaks avaldama muudele protsessidele, näiteks laiemale äristrateegiale ja riskivalmidusele.
89. Juhtorgan peaks vastutama kavade heakskiitmise eest ja jälgima nende rakendamist, sealhulgas olema korrapäraselt informeeritud asjakohastest arengutest ja edusammudest seoses finantseerimisasutuse eesmärkidega ning tegema oluliste kõrvalekallete korral otsuseid parandusmeetmete kohta.
90. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide integreerimiseks kolmes kaitseliinis vastavalt punktile 5.4:
 - a) esimene kaitseliin peaks vastutama dialoogi alustamise eest vastaspooltega nende üleminekustrateegiate üle ja hindama nende vastavust finantseerimisasutuse eesmärkidele ja riskivalmidusele, tuginedes punkti 109 punkti e alapunktis i sätestatud selgetele kaasamis põhimõtetele. Selleks peaksid finantseerimisasutused tagama, et asjaomastel töötajatel on piisavad teadmised ja suutlikkus, et hinnata, mil määral suurendavad vastaspoolte üleminekustrateegiad, sealhulgas võimaluse korral nende üleminekukavad, nende vastupanuvõimet keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele ning on kooskõlas finantseerimisasutuse eesmärkidega;
 - b) riskijuhtimise funktsioon peaks tagama, et riskijuhtimisraamistiku osana riskivalmiduse avalduses kehtestatud riskilimiidid on kooskõlas finantseerimisasutuse kava kõigi aspektidega, sealhulgas valdkondlike põhimõtetega;
 - c) siseauditi üksus peaks finantseerimisasutuse kava riskijuhtimisraamistiku raames läbi vaatama ja hindama, kas see vastab õiguslikele ja regulatiivsetele nõuetele ning kas see on kooskõlas finantseerimisasutuse riskistrateegia ja riskivalmidusega seoses keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega. Selleks peaks siseauditi funktsiooni täitja kaaluma, kas kava võimaldab finantseerimisasutusel kindlaks teha ja käsitleda muutusi oma riskiprofiilis, kuidas finantseerimisasutus käsitleb kõrvalekaldeid oma

eesmärkidest ning kas aluseks olevad eeldused, meetodid ja kriteeriumid on valitud ja neid kasutatakse terviklikult.

6.2.2. Sisemised protsessid ja suutlikkus

91. Finantseerimisasutused peaksid tagama sisuka ja korrapärase suhtluse ja teabevahetuse organisatsiooni kõigil tasanditel tagamaks, et kavade koostamise, rakendamise ja läbivaatamise protsessis saab arvesse võtta asutusesisestelt sidusrühmadelt saadud teavet ja tagasisidet. Selleks peaksid finantseerimisasutused kaasama kavade väljatöötamisse vähemalt need üksused, osakonnad ja funktsioonid, mis vastutavad strateegilise planeerimise, riskijuhtimise, kestlikkuse avalikustamise, õigusteenuste ja nõuetele vastavuse eest, ning hindama, millised täiendavad üksused, osakonnad ja funktsioonid tuleks kaasata.
92. Vastavalt punktile 5.4 peaksid finantseerimisasutused tagama, et neil on piisav suutlikkus, asjatundlikkus ja ressursid ülemineku kavandamise protsessi väljatöötamiseks ja rakendamiseks ning kavade usaldusväärsuse korrapäraseks hindamiseks ja rakendamise jälgimiseks. Finantseerimisasutused peaksid kaardistama olemasolevad puudujäägid oskuste ja teadmiste osas ning rakendama vajaduse korral parandusmeetmeid.

6.2.3. Andmehaldus

93. Finantseerimisasutustel peaksid olema kehtestatud usaldusväärsed juhtimisprotsessid, et koguda, valideerida ja koondada andmeid, mida on vaja ülemineku kavandamise tegevuse jaoks ja nende rakendamise jälgimiseks, kasutades muuhulgas kättesaadavat avalikku teavet ja vastaspoolte üleminekukavasid, nagu on sätestatud punktis 4.2.2.

6.3 Ülemineku kavandamine

6.3.1. Stsenaariumid ja arenguteed

94. Finantseerimisasutused peaksid mõistma oma tundlikkust keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide, eelkõige keskkonnavalaste üleminekute ja füüsiliste riskide suhtes eri stsenaariumide korral, kaasa arvatud juhul, kui sellega kaasneb suurem füüsiline risk või korrapäratu üleminek. Finantseerimisasutused peaksid mõistma, kuidas erinevad stsenaariumid võivad mõjutada nende ülemineku kavandamisel tehtavaid jõupingutusi.
95. Konkreetsete keskkonnariskide jälgimiseks ja käsitlemiseks, mis võivad tuleneda nende tegevusjurisdiktsioonide kliima- ja keskkonnavalaste regulatiivsete eesmärkide suunas kohanemise protsessist, peaksid finantseerimisasutused hoolikalt valima stsenaariumid, tehes kõik järgmised toimingud:
 - a) ELi, liikmesriikide ja, kui see on asjakohane, kolmandate riikide eesmärkide võimaliku mõju hindamine üleminekuviisidele, vähemalt olulisuse hindamise alusel kindlaks määratud valitud sektoritele. Selles protsessis peaksid finantseerimisasutused võtma arvesse tõenäolisi võimalusi, mis tulenevad Euroopa rohelisest kokkuleppest, Euroopa

kliimamäärusest ning kliimamuutusi käsitleva Euroopa teadusnõukogu viimastest aruannetest ja meetmetest;

- b) teaduspõhiste ja ajakohaste stsenaariumide kaalumise, mis on pärit riiklikest, ELi või rahvusvahelistest organisatsioonidest, nagu on viidatud punktis 38;
- c) finantseerimisasutuse vabatahtlike või regulatiivselt seatud eesmärkide või kohustustega arvestamine seoses kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega.

96. Finantseerimisasutuste kasutatavate stsenaariumide ja suundumuste geograafiline viide ja detailsus, näiteks piirkondlikud jaotused, peaksid olema nende ärimudeli ja riskipositsioonide seisukohast asjakohased.

97. Finantseerimisasutuste kasutatavate stsenaariumide ulatus ja keerukus peaks olema proportsionaalsed nende suuruse ja keerukusega. Väikesed ja mittekeerukad finantseerimisasutused ja muud väiksemad finantseerimisasutused võivad tugineda peamiste parameetrite ja eelduste lihtsustatud kogumile, sealhulgas riskidele, kaalutud tähtaegadele ja mõju piirkondlikule jaotusele. Suured finantseerimisasutused peaksid võrdlema oma kavasid (sealhulgas lõpp- ja vahe-eesmärke) stsenaariumiga, mis on kooskõlas globaalse soojenemise piiramisega 1,5 °C-ni kooskõlas Pariisi kokkuleppega ja eesmärgiga saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus, nagu on sätestatud Euroopa kliimamääruses.

98. Finantseerimisasutused peaksid tagama, et nende plaanide raames kasutatavad stsenaariumid ja arenguteed oleksid kogu organisatsioonis järjepidevad ja et arvesse võetaks ka ajalisi perspektiive, näiteks äristrateegiate koostamisel ja lühi-, kesk- ja pikaajaliste eesmärkide seadmisel. Finantseerimisasutused peaksid dokumenteerima stsenaariumide valimise protsessi ning mis tahes muudatuste või erineva kasutamise põhjused. Otsused kasutada eri eesmärkidel eri stsenaariume ning stsenaariumide muutmise otsused peaksid olema selgelt põhjendatud.

6.3.2. Ajavahemikud ja vahe-eesmärgid

99. Finantseerimisasutused peaksid kehtestama oma kavade raames eri ajahorisondid, mis peaksid hõlmama lühiajalist, keskpikka ja vähemalt 10-aastast pikaajalist planeerimisperioodi. Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide aja jooksul välja töötatud korras jälgimiseks ja käsitlemiseks tuleks arvesse võtta punktis 19 kirjeldatud põhimõtteid.

100. Finantseerimisasutused peaksid seadma regulaarsete ajavahemike tagant oma tegutsemisjurisdiktsioonide lühi-, kesk- ja pikaajalistest regulatiivsetest eesmärkidest tulenevate keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide jälgimiseks ja käsitlemiseks vahe-eesmärke. See hõlmab ELi eesmärke vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks võrreldes 1990. aasta tasemega 55% võrra ja saavutada 2050. aastaks nullilähedased heitkogused, muid ELi või vajaduse korral siseriiklike õigusaktidega

kehtestatud vahepealseid kliimaeesmärke, samuti muude keskkonnateguritega seotud eesmärke, nagu looduse taastamine¹⁹ või metsade raadamine²⁰.

101. Finantseerimisasutused peaksid tagama, et lühi-, kesk- ja pikaajalised eesmärgid ja sihid oleksid omavahel seotud ja hästi sõnastatud. See hõlmab tagamist, et pikaajalised eesmärgid, näiteks kohustus saavutada kasvuhooonegaaside nullnetoheide, kajastuvad keskpika perioodi strateegiates (nt keskmise tähtajaga valdkondlik poliitika või ärivaldkondade kasvueesmärgid) ning et lühiajalised finantsnäitajad või eesmärgid (nt kasumlikkuse näitajad, riskikulu, KPI-d, KRI, riskilimiidid, hinnakujundusraamistikud) on sidusad ja kooskõlas keskpikkade ja pikaajaliste eesmärkidega.

6.3.3. Olulisuse hindamise alus

102. Finantseerimisasutuste ülemineku kavandamise protsessi eesmärk peaks olema juhtida olulisi keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske, eelkõige keskkonnavalaseid üleminekuriske ja füüsilisi riske, mis on kindlaks tehtud punkti 4.1 kohase keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide usaldusväärse ja korrapäraselt ajakohastatava olulisuse hindamise alusel. Finantseerimisasutused peaksid kehtestama sihtotstarbelised meetmed, et jälgida ja käsitleda olulisi keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske, mis tulenevad sellistest riskipositsioonidest, portfelliidest ning rahastatavatest majandustegevustest ja tootmisvõimsusest, mis võivad olla eriti haavatavad majanduse kohandamise suhtes keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisteguritega seotud kohaldatavate õiguslike ja regulatiivsete eesmärkide saavutamiseks.

6.3.4. Mõõdikud

103. Finantseerimisasutused peaksid kasutama erinevaid mõõdikuid, sealhulgas tulevikku suunatud mõõdikuid, et toetada eesmärkide seadmist ning juhtida ja jälgida oma kavade rakendamist.
104. Eesmärkide seadmisel peaksid finantseerimisasutused kasutama mõõdikute ja näitajate kogumit, võttes arvesse punktis 81 esitatud näitajaid. Finantseerimisasutused peaksid oma äristrateegiaid ja riskivalmidust arvesse võttes kindlaks määrama, milliseid muid riskipõhiseid ja tulevikku suunatud mõõdikuid ja eesmärke nad keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide jälgimiseks ning nendega tegelemiseks oma kavadesse lisavad. See hõlmab mõõdikute hindamist, arvutamist ja kasutamist, et hinnata ülemineku kavandamise finantsmõju finantseerimisasutuse äritegevusele ja riskiprofiilile lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis, hinnates muuhulgas ülemineku kavandamise mõju finantstulemustele, tuluallikatele, kasumlikkusele ja portfelliid riskitasemele.

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1991, mis käsitleb looduse taastamist ja millega muudetakse määrust (EL) 2022/869 (ELT L, 2024/1991, 29.7.2024).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1115, milles käsitletakse teatavate raadamise ja metsade degradeerumisega seotud saaduste ja toodete liidu turul kättesaadavaks tegemist ja liidust eksportimist ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 995/2010 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 20).

105. Kui näitajate arvutamiseks ja eesmärkide seadmise toetamiseks vajalikud andmed puuduvad, peaksid finantseerimisasutus järgima punktides 26, 27 ja 29 sätestatud meetmeid.
106. Väikesed ja mittekeerukad finantseerimisasutused ja muud väiksemad finantseerimisasutused võivad parameetrite kasutamisel ja eesmärkide seadmisel tugineda väiksemale hulgale näitajatele ning sõnastada suuremal määral kvalitatiivseid eesmärke.
107. Kuigi finantseerimisasutused peaksid kasutama vähemalt kliimaga seotud riskidega seotud parameetrite kombinatsiooni, peaksid nad võtma meetmeid, et hõlmata järk-järgult parameetreid, mis toetavad riskihindamist ja strateegilist juhtimist seoses finantseerimisasutuste kokkupuutega muude kui kliimaga seotud keskkonnariskidega ja nende juhtimisega, näiteks ökosüsteemide seisundi halvenemisest ja bioloogilise mitmekesisuse hävimisest tulenevad riskid ning nende võimalik peegeldav mõju kliimaga seotud riskidega, samuti sotsiaalsed ja juhtimiskid.

6.4 Kavade peamine sisu

108. Finantseerimisasutused peaksid dokumenteerima oma kavad, sealhulgas nende meetodid, eeldused, kriteeriumid, eesmärgid ja eesmärkide saavutamiseks kavandatud meetmed koos teostatud ja kavandatud muudatustega. Finantseerimisasutused peaksid täpsustama, milliseid riske hõlmab kava iga osa, nt kas see hõlmab keskkonna-, sotsiaalseid või juhtimiskid, ning tagama, et kava kõik aspektid käsitlevad vähemalt keskkonnariske.
109. Suured finantseerimisasutused peaksid tagama, et nende kavad hõlmavad vähemalt järgmisi aspekte:
- a. kavade strateegilised eesmärgid ja tegevuskava:
 - i. kõrgetasemeline üldine strateegiline eesmärk käsitleda keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimiskid lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis kooskõlas üldise äristrateegia ja riskivalmidusega;
 - ii. terviklik pikaajaliste eesmärkide kogum koos vahe-eesmärkidega, et tagada ärimudeli vastupidavus keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimiskidele, sealhulgas äristruktuuri ja tulude kooskõla nende vahe-eesmärkidega;
 - iii. põhieeldused, sisendid ja taustteave, mis on olulised finantseerimisasutuste eesmärkide ja sihtide mõistmiseks, sealhulgas keske(te) või võrdlusstsenaariumi(de) valik ning finantseerimisasutuse järeldused, mis tulenevad keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskid olulisuse hindamiste tulemustest, portfelli kooskõlastamise hinnangutest ja muudest stsenaariumianalüüsist;

b. eesmärgid ja mõõdikud:

- i. keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide käsitlemiseks seatud kvantitatiivsed eesmärgid, sealhulgas eesmärgid, mis tulenevad nende jurisdiktsioonide õiguslike ja regulatiivsete kestlikkuse eesmärkide saavutamise kohandamisprotsessist, kus finantseerimisasutus tegutseb, ning laiematest kestlikule majandusele ülemineku suundumustest, ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide ning eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude jälgimiseks kasutatavad parameetrid;
- ii. sihtväärtuste ja jälgimisparameetritega hõlmatud portfellid, sektorid, varaklassid, äriühingud ja vajaduse korral majandustegevus (st individuaalsed tehnoloogiad), tagades, et eesmärkide ja parameetrite ulatus kajastab piisavalt finantseerimisasutuse tegevuse laadi, suurust ja keerukust ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide olulisuse hinnangut;
- iii. ajaperioodid, mille jooksul eesmärgid ja mõõdikud kohaldatakse;

c. juhtimine:

- i. kavade juhtimisstruktuur, sealhulgas rollid ja vastutus kava koostamise, kinnitamise, rakendamise, järelvalve ja ajakohastamise eest, kaasa arvatud eskaleerimisetapid, kui eesmärkidest kaldutakse kõrvale;
- ii. suutlikkuse ja ressurssidega seotud meetmed, et tagada asjakohased teadmised, oskused ja asjatundlikkus kava tõhusaks rakendamiseks, sealhulgas keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumidega seotud koolitused ja sisekultuur;
- iii. tasustamispoliitika ja -tavad, et edendada keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide usaldusväärset juhtimist kooskõlas finantseerimisasutuse eesmärkide ja riskivalmidusega;
- iv. ülemineku kavandamise protsessis kasutatavad andmed ja süsteemid;

d. rakendamisstrateegia.

- i. ülevaade lühi-, kesk- ja pikaajalistest meetmetest, mida on rakendatud või mida kavandatakse panganduse põhitegevuses ja -protsessides kava eesmärkide saavutamiseks, sealhulgas teave selle kohta, kuidas finantseerimisasutus lülitab kava eesmärgid oma otsustusprotsessi ja tavapärasesse riskijuhtimise raamistikku, millele lisandub teave iga meetme tõhususe või hinnangulise panuse kohta asjakohase(te) eesmärgi(te) saavutamisse;

- ii. finantsriskikategooriaid käsitlevate põhimõtete ja menetluste ning peamiste majandustegevuste, sektorite ja asukohtade laenu- ja investeerimis põhimõtete ja -tingimuste kohandamine;
 - iii. teenuste ja toodete kombinatsioonis ja hinnakujunduses kava rakendamise toetamiseks tehtud muudatused;
 - iv. investeringud ja strateegilise portfelli jaotuse, mis toetavad finantseerimisasutuse äristrateegiat ja riskivalmidust seoses keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskidega, sealhulgas teave kestlikkusega ja üleminekuga seotud toodete ja teenuste kohta ning selle kohta, kuidas strateegiliste rahastamisvalikute muudatustega kaasnevad proportsionaalsed riskijuhtimise protseduurid;
- e. kaasamise strateegia:
- i. vastaspooltega suhtlemise põhimõtted, sealhulgas teave kaasamise sageduse, ulatuse ja eesmärkide, võimalike meetmete liikide ning eskalatsiooniprotsesside või kriteeriumide kohta;
 - ii. protsessid, meetodeid ja parameetrid, mida kasutatakse sellise teabe kogumiseks ja hindamiseks, mis käsitleb vastaspoolte avatust keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimiskeskidele ning selle kooskõla finantseerimisasutuse eesmärkide ja riskivalmidusega;
 - iii. kaasamise meetodite tulemused, sealhulgas ülevaade vastaspoolte kohanemisvõimest ja vastupanuvõimest üleminekul säästvamale majandusele.

110. Väikesed ja mittekeerukad finantseerimisasutused ning muud väiksemad finantseerimisasutused peaksid lisama oma kavadesse vähemalt punkti 109 punkti a alapunktides i–ii, punkti b alapunktides i–ii, punkti c alapunktis i, punkti d alapunktides i–ii ja punkti e alapunktides i–ii nimetatud aspektid.

111. Finantseerimisasutused peaksid kaaluma oma kavade väljatöötamisel ja vormistamisel abivahendina lisa kasutamist.

6.5 Kavade järelevalve, läbivaatamine ja ajakohastamine

112. Finantseerimisasutused peaksid jälgima oma kavade rakendamist, kasutades vastavalt punktidele 5.7 ja 6.3.4 jälgimisprotsesse ja -parameetreid. Finantseerimisasutused peaksid tegema korrapäraseid prognoose, et hinnata oma suutlikkust eesmärke saavutada.

113. Jälgimisraamistik peaks võimaldama juhtorganil samaaegselt jälgida, kuidas keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskide jälgimismõõdikud arenevad ja milliseid edusamme on tehtud

kava vahe-eesmärkide saavutamisel, esitades eesmärkide saavutamata jätmise selge ja üksikasjaliku põhjenduse ning hinnates võimalikku mõju eri liiki finantsriskidele eri ajavahemikel.

114. Finantseerimisasutused peaksid korrapäraselt ja vähemalt iga kord, kui nad ajakohastavad oma äristrateegiat vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 76 lõikele 1, vaatama oma kavad läbi ja vajaduse korral neid ajakohastama, võttes arvesse ajakohastatud teavet, näiteks uusi keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskriteeriumide olulisuse hinnanguid, oma portfelli ja vastaspoolte tegevuse arengut, uusi kättesaadavaid stsenaariume, võrdlusnäitajaid või valdkondlikke suundumusi ning kehtiva või tulevase regulatsiooni mõju.

Lisa

Finantseerimisasutused saavad käesolevat lisa kasutada abivahendina direktiivi 2013/36/EL artikli 76 lõike 2 kohaselt nõutavate kavade väljatöötamisel, nagu on täpsemalt määratletud käesolevate suuniste 6. jaos. Suunistes ei kehtestata täiendavaid nõudeid, kuid esitatakse iga suunistes nõutud põhisisu kohta mõned näited, viited ja võimalikud parameetrid, mida finantseerimisasutused võivad oma kavade struktureerimisel ja vormistamisel arvesse võtta. Finantseerimisasutused võivad seda ühise lähenemisviisi vormi kohandada tingimusel, et nad tagavad, et nende plaanid sisaldavad kogu nõutavat põhisisu. Kooskõlas vajadusega tagada vastavus muudele kohaldatavatele nõuetele, nagu on sätestatud punktis 6.1 ja eelkõige punktis 85, peaksid finantseerimisasutused tagama suuniste täitmiseks kasutatava teabe kooskõla direktiivi 2013/34/EL ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2023/2772 kohaselt avalikustatava teabega.

6.4. Plaanide peamine sisu	Nõutava peamise sisu olulised sõnad või elemendid		Näited kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete väljundite ja nende võimalike toetavate mõõdikute kohta		Viited muudele ELi raamistikele	
	Selgitused ja viited suunistele		Potentsiaalne väljund (kvalitatiivne)	Potentsiaalne väljund (kvantitatiivne)	3. sammas	Äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv / Euroopa kestlikkusaruandluse standard
Kuidas seda vahendit lugeda?						
Otsene väljavõtte suuniste punkti 6.4 alapunktist 109	Olulised sõnad või alamelement	Selgitavad juhised, milles viidatakse suuniste asjakohas(t)ele jaole (jagudele) või lõikele (lõigetele).	Käesolevate suuniste nõudega seotud potentsiaalse väljundi kvalitatiivne kirjeldus: - näidete või tähtsate meelepeadega,	Käesolevate suuniste nõuetega seotud potentsiaalse väljundi kvantitatiivne kirjeldus: - näidete või hoiatustega mõõdikute ja	Seosed 3. samba ning Euroopa kestlikkusaruandluse standardi nõuetega, mida finantseerimisasutused peaksid vajaduse korral arvestama, et tagada järjepidevus ja vastastikused seosed ning tugineda võimalikult suures ulatuses olulises osas identssele või	

	Olulised sõnad või alamelement	<i>Selgitavad juhised, milles viidatakse asjakohas(t)ele jaole (jagudele) või lõikele (lõigetele).</i>	- Näiteks narratiivide omadused. Kõik näited on ainult illustreerivad.	eesmärkide kasutamisel, - näiteks meenutades erinevaid vaatenurki, mida peamine tulemusnäitaja võiks hõlmata. Kõik peamiste tulemusnäitajate / peamiste riskinäitajate näited on üksnes illustratiivsed.	oluliselt võrreldavale asjakohasele teabele. Viiteid 3. sambale ja Euroopa kestlikkusaruandluse standardile võib olla vaja ajakohastada, et kajastada tulevasi regulatiivseid arenguid.
--	--------------------------------	--	--	---	---

6.4. Plaanide peamine sisu	Nõutava peamise sisu olulised sõnad või elemendid		Näited kvalitatiivsete ja kvantitatiivsete väljundite ja nende võimalike toetavate mõõdikute kohta		Viited muudele ELi raamistikele	
	Selgitused ja viited suunistele		Potentsiaalne väljund (kvalitatiivne)	Potentsiaalne väljund (kvantitatiivne)	3. samm	Äriühingute kestlikkusarua ndluse direktiiv / Euroopa kestlikkusarua ndluse standard
a. Kava strateegilised eesmärgid ja tegevuskava						
i.Kõrgetasemeline üldine strateegiline eesmärk käsitleda keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis kooskõlas üldise äristrateegia ja riskivalmidusega.	Üldeesmärk.	See puudutab üldist strateegilist eesmärki, mida finantseerimisasutused püüavad seoses keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega saavutada kooskõlas keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide vastavalt punktidele 5.2 ja 5.3 äri- ja riskistrateegiatesse ning riskivalmidusse lisamisega.	# Selliste strateegiate kvalitatiivne kirjeldus, millega tagatakse ärimudelite kokkusobivus üleminekuga kliimaneutraalsele ja kestlikule majandusele, eelkõige juhul, kui nende suhtes kohaldatakse äriühingu kestlikkusalase hoolsuskohustuse	# Üldeesmärgid võiks olla seotud valitud põhinäitajate või põhikriteeriumide eesmärkidega	Kvalitatiivn e: Tabel 1 (a) (b) Tabel 2 (a) (b) Tabel 3 (c) (d)	ESRS-E1-1 ESRS 2 - BP1 ESRS-E1-MDR-P ESRS-E1-2
	Lühiajaline, keskpikk ja pikaajaline.	See puudutab strateegilise eesmärgi kohaldamist erinevatel ajaperioodidel, mida arvestatakse vastavalt punktile 6.3.2.	direktiivi ja/või äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi nõudeid, ning kuidas need strateegiad mõjutavad keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisalaste riskijuhtimisalgatuste suunda ja prioriteete	# Võib kaaluda ristviiteid kava teistele osadele, näiteks punkti a alapunktile ii või punktile b.		

			# Kõrgetasemelised lähenemisviisid nende keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimisele, mis on finantseerimisasutuse tegevusulatust ja olulisuse hindamist arvestades kõige olulisemad			
ii.Terviklik pikaajaliste eesmärkide kogum koos vahe-eesmärkidega, et tagada ärimudeli vastupidavus keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele, sealhulgas äristruktuuri ja tulude koostõla selliste vahe-eesmärkidega.	Pikaajalised eesmärgid.	<i>Pikaajalised eesmärgid, mis toetavad üldeesmärgi saavutamist vähemalt kümne aasta jooksul kooskõlas kapitalinõuete direktiivi ja suuniste punktiga 99.</i>	# Pikaajalised eesmärgid, et käsitleda riske, mis tulenevad ELi eesmärgist saavutada 2050. aastaks kasvuhoonegaaside netonullheide, koos 2030. aastaks kehtestatud vahepealse vahe-eesmärgiga, võttes arvesse ELi eesmärki vähendada heitkoguseid võrreldes 1990. aasta tasemega 55% võrra.	# Finantsriskid eri majandussektorite suhtes # Portfelli koostõlastamise mõõdikud # Kasumlikkuse näitajad: tulu ja riskiga korrigeeritud tulunäitajad asjakohaste jaotuste lõikes (nt sektorid, portfelliid, tooted jne) # Äristrateegia parameetrid: tulevikku suunatud peamised tulemusnäitajad, mis kirjeldavad finantseerimisasutuse strateegiat hinnakujunduse, kapitali, likviidsuse ja bilansi jaotuse seisukohast	Kvalitatiivne. Tabel 1 (b) (j) Tabel 2 (b) (k) (l) Tabel 3 (c) (d) Kvantitatiivne. Vorm 1 Vorm 3	ESRS-E1-1 Kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärgid: ESRS-E1-4
	Vahe-eesmärgid.	<i>Vahe-eesmärgid, millega mõõdetakse pikaajaliste eesmärkide saavutamisel tehtud edusamme kooskõlas suuniste punktiga 100.</i>	# Pikaajalised eesmärgid ja vahe-eesmärgid, et käsitleda riske, mis tulenevad metsade hävitamise või looduse taastamisega seotud ELi eesmärkidest.			
	Äristruktuuri ja tulude koostõla vahe-eesmärkidega.	<i>Kuidas finantseerimisasutus tagab oma võime tekitada arenguteel piisavalt kasumlikkust?</i>	# Kuidas finantseerimisasutus tagab, et tema äristruktuur ja tuluvood on kooskõlas pikaajaliste			

			eesmärkide ja vahe-eesmärkidega.	# Õigeaegselt saavutatud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisalaste vahe-eesmärkide osakaal		
iii.Põhieeldused, sisendid ja taustteave, mis on olulised finantseerimisasutuste eesmärkide ja sihtide mõistmiseks, sealhulgas keskse(te) või võrdlusstsenaariumi(de) valik ning finantseerimisasutuse järeldused, mis tulenevad keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide olulisuse hindamise tulemustest, portfelli koostööstamise hinnangutest ja muudest stsenaariumianalüüsist	Põhieeldused ja võrdlusstsenaariumi(de) valik.	See on seotud peamiste metoodiliste kriteeriumide ja eelduste dokumenteerimisega vastavalt punktile 108, sealhulgas võrdlusstsenaariumi(de)ga, mille finantseerimisasutus on valinud koostööstamise punktiga 6.3.1.	# Valitud stsenaariumi(de) kindlaksmääramine ja põhjendamine, nt riiklike keskkonnaagentuuride, ELi Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse, Rahvusvahelise Energiaagentuuri, finantssüsteemi keskkonnasäästlikumaks muutmise võrgustiku, valitsustevahelise kliimamuutuste eksperdirühma poolt. # Finantseerimisasutuse olulise keskkonnaülemineku ja füüsiliste riskide kvalitatiivne kirjeldus	# Valitud sektorite ja/või vastaspoolte koostööstamise või vastuolu määr võrreldes kliimaga seotud suundumuste ja/või võrdlusstsenaariumidega # Finantsriski kategooriatele avalduva keskkonnariski mõju kvantitatiivsed näitajad # Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide olulisuse hindamise kvantitatiivsed tulemused	Kvalitatiivne. Tabel 1 (j) (k) (l) Tabel 2 (h) (i) (j) Tabel 3 (d) Kvantitatiivne: Vorm 3	ESRS-E1-SBM3 ESRS-E1-IRO ESRS-E1-9
	Olulisuse hindamise, portfelli koostööstamise hindamise ja stsenaariumianalüüsist tulemused:	Koostööstamise 4. jaoga läbi viidud olulisuse hindamise peamised tähelepanekud ja järeldused, portfelli koostööstamise meetodid ja stsenaariumianalüüsist.				
b. Eesmärgid ja mõõdikud						
i.Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide käsitlemiseks seatud kvantitatiivsed eesmärgid, sealhulgas eesmärgid, mis tulenevad	Eesmärgid keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide käsitlemiseks	See kehtib nende parameetrite ja eesmärkide kohta, mida finantseerimisasutused kasutavad koostööstamise punktidega 5.7 ja 6.3.4.	Ei kohaldata	# Kõrge riskiga sektorite või vastaspoolte võetud riskipositsioonid	Kvalitatiivne. Tabel 1 (b) (c) Tabel 2	ESRS-E1-1 Kasvuhoonegaaside vähendamise

nende jurisdiktsioonide õiguslike ja regulatiivsete kestlikkuse eesmärkide saavutamise kohandamisprotsessist, milles finantseerimisasutus tegutseb, ning laiematest kestlikule majandusele ülemineku suundumustest, ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide ning eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude jälgimiseks kasutatavad parameetrid.	ning jälgimisparametrid.	Riskid, mis tulenevad regulatiivsete kestlikkuse eesmärkide saavutamiseks kohanemise protsessist.	<i>See puudutab konkreetseid mõõdikuid ja eesmärke nende keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide jälgimiseks, mis tulenevad üleminekust ja asjaomaste regulatiivsete eesmärkidega kohandamise protsessist, näiteks need, mis sisalduvad ELi kliimaalastes õigusaktides, ja nendega tegelemiseks vastavalt kapitalinõuete direktiivi artikli 76 lõikele 2.</i>	# Portfelli kooskõlastamise mõõdikud ja eesmärgid # Finantseeritud heitkogused asjakohaste jaotuste lõikes # Peamiste rahastamisstrateegiate rakendamisel tehtud edusammud # Teatud energiatõhususe tasemega kinnisvaraportfellid # Energiavarustuse panganduse suhe # Füüsilise riski tase, millele finantseerimisasutus on avatud # Teave portfelli riskantsuse kohta asjakohaste jaotuste lõikes (nt mittetöötavate riskipositsioonide kohta)	(b) Kvantitatiivne. Kõik vormid	eesmärgid: ERS-E1-4
---	---------------------------------	--	--	---	--	----------------------------

ii. Sihtväärtuste ja jälgimisparameetritega hõlmatud portfelliid, sektorid, varaklassid, äriiliinid ja vajaduse korral majandustegevus (st individuaalsed tehnoloogiad), tagades, et eesmärkide ja parameetrite ulatus kajastab piisavalt finantseerimisasutuse tegevuse laadi, suurust ja keerukust ning keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide olulisuse hinnangut.	Hõlmatuse ulatus.	<i>See puudutab teavet, mis on seotud eesmärkide ja parameetrite ulatusega ning nende olulisusega nii riski kui ka finantsperspektiivi seisukohast.</i>	# Mis on iga eesmärgi puhul hõlmatud tegevused, varaklassid, sektorid ja ärivaldkonnad? # Finantseerimisasutuse tasandi eesmärgid, mis on jaotatud konkreetsemateks valdkondlikeks eesmärkideks # Sarnaste omaduste või riskidega konkreetsete portfelliid, riskipositsioonide, varade või investeringute rühmade suhtes kohaldatavad eesmärgid # Konkreetsete ja rakendatavad eesmärgid konkreetsete projektide, tehnoloogiate või äritegevuse jaoks # Registreeritud bilansilised ja bilansivälised tegevused # Katvuse välistamine ja kavandatud katvus	# Aktiivselt jälgitavate ja hallatavate kindlaks tehtud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide osakaal # Nende äriüksuste osakaal, mille tegevuskavadesse on integreeritud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud eesmärgid (protsentides) # Selliste tegevuste osakaal eri piirkondades, kus on kehtestatud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud eesmärgid ja algatused # Nende sektorite osakaal, milles on töötatud välja konkreetsete tegevuskavad, mis on kooskõlas konsolideerimisgrupi tasandi keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide eesmärkidega.	Kvalitatiivne. Tabel 1 (b) (c) (j) Tabel 2 (h) (i) Kvantitatiivne. Kõik vormid	ESRS-E1-1 ESRS 2 - MDR-T Jooksvad tulud sektorite kaupa. ESRS 2 - SBM -1 Kasvuhoonegaaside vähendamise eesmärgid: ESRS-E1-4
---	--------------------------	--	--	--	--	--

				# Valdkondlike eesmärkide saavutamine		
iii. Ajavahemikud, mille jooksul eesmärgid ja mõõdikud kohaldatakse.	Ajavahemikud .	See kehtib lühi-, keskmise pikkusega või pikaajaliste ajavahemike kohta, millega mõõdikud ja eesmärgid on seotud vastavalt punktidele 6.3.2.	# Lühikeses, keskpikas ja pikas perspektiivis kohaldatavate eesmärkide ja parameetrite kogumi kvalitatiivne kirjeldus # Vajaduse korral parameetrite ja eesmärkide lühiajalise suurendamise põhjendus	# Areng, näiteks eri ajavahemikel saavutatava(te) eesmärgi(te) taseme suurenemine/vähene mine		ESRS-E1.IRO-1_10_AR 12a ESRS-E4-1_04 13d
c. Juhtimine						
i. Kavade juhtimisstruktuur, sealhulgas rollid ja vastutus kava koostamise, kinnitamise, rakendamise, järelvalve ja ajakohastamise eest, kaasa	Juhtimisstruktuur.	Kava juhtimisstruktuur vastavalt punktidele 6.2.1, 6.2.2 ja 6.5.	# Juhtorgani, kõigi allkomiteede ja kolme kaitseliini ülesanded ja vastutusalad	# Plaanile pühendatud juhatuse koosolekute sagedus # Viivitused kava heakskiitmisel	Kvalitatiivne. Tabel 1 (e) (g) (h) (q)	ESRS 2 GOV-1_AR 4

arvatud eskaleerimisetapid, kui eesmärkidest kaldutakse kõrvale.	Kõrvalekalded ja eskaleerimise kord:	Juhtimiskord oluliste kõrvalekallete korral parandusmeetmete üle otsustamiseks vastavalt punktidele 80 ja 89.	# Eskalatsiooniprotokoll, milles on määratletud kõrvalekallete käsitlemise protsess, sealhulgas see, keda tuleks teavitada ja milliseid meetmeid rakendada.	# Kava raames läbi viidud siseauditite arv # Rakendatud auditisoovituste protsentuaalne osakaal # Lahendatud ja/või lahendamata eskaleerimiste arv	Tabel 2 (d) (f) Tabel 3 (a)	
ii. Suutlikkuse ja ressurssidega seotud meetmed, et tagada asjakohased teadmised, oskused ja asjatundlikkus kava tõhusaks rakendamiseks, sealhulgas keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud koolitused ja sisekultuur.	Suutlikkus ja ressursid.	Suutlikkuse ja ressurssidega seotud meetmed kava tõhusaks elluviimiseks, tuginedes finantseerimisasutuse esialgsele hinnangule võimalike lünkade ja vajaduste kohta seoses organisatsioonisisese kultuuri ja keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimise suutlikkusega kooskõlas punktiga 5.4.	# Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide alased koolitus- ja arenguprogrammid # Töölevõtmise ja värbamise plaanid # Teadmiste jagamise ja koostööplatvormid # Juhtkonna pühendumine	# Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud koolituse läbimise määr # Kindlaks tehtud puudujäägid keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud oskustes ja teadmistes # Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskiga seotud eesmärged ja edusamme käsitleva sisekommunikatsiooni sagedus ja kvaliteet	Kvalitatiivne e. Tabel 1 (f) (m)	ESRS 2-GOV-1 - Lõige 23 ESRS G1 GOV-1 - lõige 5b
iii. Tasustamispoliitika ja -tavad, et edendada keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide usaldusväärset juhtimist kooskõlas finantseerimisasutuse	Tasustamispoliitika ja -tavad.	See puudutab seda, kuidas finantseerimisasutus arvestab oma tasustamispoliitika ja -tavade raames vastavalt kapitalinõuete direktiivi artikli 74 lõike 1 punktile e oma riskivalmidusega seoses	# Kvalitatiivne kirjeldus, kuidas tasustamispoliitikat ja -tavasid on kohandatud või kavatakse kohandada, et viia need kooskõlla üldise strateegilise	# Parameetrid, mida kasutatakse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud riskivalmiduse	Kvalitatiivne e. Tabel 1 (i) Tabel 2 (g) Tabel 3	ESRS 2-GOV-2 - Punkt 29 ESRS-E1-GOV-3

eesmärkide ja riskivalmidusega.		keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskidega.	eesmärgiga tegeleda keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskidega ning riskivalmidusega	integreerimiseks tasustamispoliitikasse # Nende töötajate osakaal, kelle puhul on töötasus arvesse võetud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskidega seotud näitajaid # Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskidega seotud parameetrite kaalumise üldises tasustamises	(a)	
iv.Ülemineku kavandamise protsessis kasutatavad andmed ja süsteemid	Andmed ja süsteemid.	See puudutab andmeid ja süsteeme, mida kasutatakse kavade koostamiseks, rakendamiseks ja järelevalveks kooskõlas punktidega 4.2.2 ja 93.	# Andmete inventeerimine koos kõigi asjakohaste keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskide andmete kindlakstegemisega ning nende kättesaadavuse ja kvaliteedi hindamisega # Põhimõtted ja korrad andmete kvaliteedi tagamiseks	# Kogutud ja kättesaadavate asjakohaste andmepunktide osakaal # Keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisalaseid andmeid hõlmavate süsteemide ja protsesside osakaal	Kvalitatiivne. Tabel 1 (p)	Euroopa kestlikkusaruandluse standardi 1 B lisa ESRS 2 AR 2 ESRS 2 SBM-1_42a ESRS-E2-4_30c ESRS-S1-6_50d ESRS-S1-7_55b
d. Rakendamisstrateegia						
i.Ülevaade lühi-, kesk- ja pikaajalistest meetmetest, mida on rakendatud või mida kavandatakse panganduse põhitegevuses ja -protsessides kava eesmärkide saavutamiseks,	Põhipangandustegevuses rakendatud või kavandatud meetmed.	Seotud sellega, kuidas finantseerimisasutus oma eesmärgi ja sihte oma põhitegevuse kaudu rakendab.	# Uute vahendite rakendamine keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskide hindamiseks praegustes portfelliides	# Rakendusmeetmetes mõjutatud tegevuste osakaal # Selliste äriotsuste osakaal, mille eesmärk	Kvalitatiivne. Tabel 1 (n) Tabel 2 (a)	Põhimeetmed. ESRS-E1-1_16b ESRS-E1 MDR-A ESRS 2 MDR-A ESRS-E1-2

sealhulgas teave selle kohta, kuidas finantseerimisasutus lülitab kava eesmärgid oma otsustusprotsessi ja tavapärasesse riskijuhtimise raamistikku, millele lisandub teave iga meetme täheldatud tõhususe või hinnangulise panuse kohta asjakohase(te) eesmärgi(de) saavutamisse.	Tavapärase riskijuhtimise raamistiku muudatused.	<i>See puudutab seda, kuidas finantseerimisasutus integreerib oma eesmärgid olemasolevate riskijuhtimisvahendite kombinatsiooni (nt sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess, sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsess, riskihindamine, riskipiirangud, kapitali/portfelli eraldamine, eelarvemenetlus, strateegiline kava, rahastamiskava jne) kooskõlas 5. jaoga.</i>	# Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud eesmärkide integreerimine keskpika ja pika perioodi strateegilise planeerimise ja otsuste tegemise protsessidesse # Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide kaasamine riskijuhtimisraamistikku	on rakendada kava eesmäärke # Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimise vahendite kasutuselevõtu määr	Tabel 3 (c)	ESRS-E1-3 ----- ESRS-E2-E5 ESRS-S1-S4 ESRS-G1 MDR-A ESRS-E3 MDR-A ESRS-E4 MDR-A ESRS-E5 MDR-A
ii. Finantsriskikategooriaid käsitlevate põhimõtete ja menetluste ning peamiste majandustegevuste, sektorite ja asukohtade laenu- ja investeerimispõhimõtete ja -tingimuste kohandamine.	Tegevuspõhimõtted ja -tingimused, sektorid ja asukohad.	<i>Põhimõtted ja neid reguleerivad tingimused, sealhulgas olemasolevate poliitikate ajakohastamine ja uute poliitikate loomine kooskõlas lõike 46 punktidega b–c.</i>	# Praeguste põhimõtete loetelu ja algne keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide staatus # Tegevuskava, milles on üksikasjalikult kirjeldatud, milliseid põhimõtteid ja tingimusi ning nende ulatust ajakohastatakse või luuakse ning kuidas, millal ja kelle poolt # Iga põhimõtte korral võib lisada järgmised aspektid. . Eesmärk: kuidas see kajastab strateegilist eesmärki ja riskistrateegiat ning toetab plaani rakendamist	# Põhimõtete rakendamise määr, näiteks nende filiaalide või osakondade osakaal, kes on vastu võtnud uued keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide põhimõtted # Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide poliitika läbivaatamise ja ajakohastamise kordade arv teatava ajavahemiku jooksul	Kvalitatiivne. Tabel 1 (d) (o) Tabel 2 (c) (e) Tabel 3 (c) (d)	ESRS-E1-1_16b ESRS-E1-2 ESRS-E1-3 Tegevused, mis on seotud bioloogilise mitmekesisuse suhtes tundlikes piirkondades või nende läheduses asuvate aladega. ESRS E4.IRO-1_19a
	Finantsriskikat egooriate põhimõtted ja korrad.	<i>See puudutab põhimõtete ja kordade kohandamist vastavalt punktile 5.6.</i>				

			. Reguleerimisala: täpne äritegevus, asukoht, sektor jne, mida reguleeritakse ja mis on mõjutatud . Tingimused: selged kriteeriumid, mis tagavad hõlpsa kohaldatavuse ja jälgimise . Väljaarvamised: mis tahes väljaarvamised kooskõlas riskivalmidusega	# Ajakohastatud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide põhimõtetega kooskõlas olevate tegevuste arv # Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide juhtimise raamistikule keskendunud sise- ja välisauditite tulemused		
iii. Teenuste ja toodete kombinatsioonis ja hinnakujunduses kava rakendamise toetamiseks tehtud muudatused.	Teenuste ja toodete kombinatsioon ja hinnakujundus.	<i>See puudutab seda, kuidas finantseerimisasutus kohandab oma teenuste ja toodete kombinatsiooni ning nende hinnakujundust keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskiga seotud kriteeriumide ning finantseerimisasutuse riskistrateegia ja sisemise kapitalipoliitika alusel kooskõlas punktiga 46b.</i>	# Riskipõhine hinnakujundus: hinnakujunduse kohandamine laenuvõtja või projekti keskkonna-, sotsiaalse ja juhtimisalase riskiprofiili alusel # Stiimulid riskide vähendamiseks: stiimulite pakkumine klientidele, kes rakendavad tõhusaid keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide vähendamise strateegiaid	# Keskkonna-, sotsiaalsetel ja juhtimisalastel riskiprofiilidel põhinevate hinnakohanduste sagedus ja ulatus # Stimuleerivat hinnakujundust kasutavate klientide arv	Kvalitatiivne. Tabel 1 (r) Tabel 2 (j) Tabel 3 (d)	Üleminekuga sobimatud tegevused. ESRS-E1.IRO-1 AR12
iv. Investeeringud ja strateegilise portfelli jaotuse, mis toetavad finantseerimisasutuse äristrateegiat ja riskivalmidust seoses keskkonna-, sotsiaalsete ja	Kestlikkusega ja üleminekuga seotud tooted ja teenused.	<i>Finantseerimisasutuse pakutavate või hallatavate finantsinstrumentide liigid (rohelistes ja kestlikkusega seotud laenud, võlakirjad,</i>	# Rohe- või üleminekulaenude või keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisteguritega seotud hüpoteekide, laenude ja võlakirjade	# Kestliku rahastamise kasv: kestliku rahastamise mahu ja osakaalu iga-aastane kasv	Kvalitatiivne. Tabel 1 (m) (r) Tabel 2 (e)	ESRS-E1-3 ESRS-E4-1 AR 1 e Tulemused mõjutatud

juhtimisriskidega, sealhulgas teave kestlikkusega ja üleminekuga seotud toodete ja teenuste kohta ning selle kohta, kuidas strateegiliste rahastamisvalikute muudatustega kaasnevad proportsionaalsed riskijuhtimismenetlused.		<i>hüpoteegid, fondid jt) ja nõustamisteenused.</i>	strateegia, põhimõtted ja kriteeriumid	# Makseviivituse määr rohe- või ülemineku- või keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud hüpoteekide või laenude puhul	Kvantitatiivne. Vormid 06>10	kogukondade jaoks. ESRS-S3-4 AR 34 b
	Strateegiliste rahastamisvalikute kooskõla riskijuhtimisega.	<i>See puudutab seda, kuidas finantseerimisasutus tagab juhul, kui ta otsustab oma äritegevuse struktuuri ja strateegiat kohandada, et need muudatused on kooskõlas 5. jao kohase riskijuhtimiskorraga.</i>	# Laenu- ja investeerimisportfellide mitmekesistamine keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskiga seotud kriteeriumide alusel, näiteks majandussektorite või geograafiliste piirkondade lõikes # Roheliste laenude ja hüpoteekide krediidiriski põhimõtted # Kuidas taastuvenergia projekte rahastav finantseerimisasutus tagab, et projektid vastavad keskkonnavalikutele eeskirjadele, et vältida õiguslikke ja maineriske	# Selliste uute rahastatavate projektide osakaal, mis läbivad põhjaliku keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide hindamise # Selliste krediidiotsuste osakaal, milles võetakse selgelt arvesse keskkonna-, sotsiaalseid ja juhtimisriske # Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud toodete kasumimarginaalid: keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud toodete ja traditsiooniliste toodete kasumimarginaalide võrdlus		

e. Kaasamise strateegia						
i. Vastaspooltega suhtlemise põhimõtted, sealhulgas teave kaasamise sageduse, ulatuse ja eesmärkide, võimalike meetmete liikide ning eskalatsiooniprotsesside või kriteeriumide kohta.	Kaasamispoliitika.	<i>Selged põhimõtted, mida finantseerimisasutus järgib, et kaasata kindlaksmääratud vastaspooli oma strateegiliste ja riskijuhtimise eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse olulisuse hindamise ja riski mõõtmise meetodite tulemusi kooskõlas punktiga 46a.</i>	# Eesmärk ja üldine siht, näiteks riskiprofiili mõistmine ja/või riskivalmiduse ja eesmärkide kooskõla kontrollimine # Vastaspoolle kättesaadavad lahendused # Eskaleerimis- ja valideerimisprotsess	# Nende vastaspoolte osakaal, kellega on dialoogi peetud või kavatsetakse pidada # Nende vastaspoolte osakaal, kelle puhul on läbi viidud keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide hindamine # Hõlmatud sektorite, toodete ja äriilide osakaal	Kvalitatiivne. Tabel 1 (d) (o) Tabel 2 (c) Tabel 3 (b) (c)	ESRS 2-SBM 2
ii. Protsessid, meetodid ja parameetrid, mida kasutatakse sellise teabe kogumiseks ja hindamiseks, mis käsitleb vastaspoolte avatust keskkonna-, sotsiaalsetele ja juhtimisriskidele ning selle kooskõla finantseerimisasutuse eesmärkide ja riskivalmidusega.	Keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide hindamise protsess, meetodid ja parameetrid.	<i>Seotud sellega, kuidas finantseerimisasutus kohaldab riskipositsioonipõhiseid, sektoripõhiseid, portfelli põhiseid ja portfelli kooskõlastamise meetodeid kooskõlas punktiga 4.2.3.</i>	# Hoolsuskohustuse kontroll suure riskiga vastaspoolte kindlakstegemiseks eelmääratletud kriteeriumide alusel # Keskkonna-, sotsiaalsed ja juhtimisriskid, mis kajastuvad sisemistes või välistes hindamistes ja/või reitingutes # Valitud vastaspoolte kliimaalastele arenguteede vastavuse mõõtmise meetodid	# Nende vastaspoolte osakaal, kelle suhtes kohaldatakse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskidega seotud hoolsuskohustust # Vastaspoolte krediidi reitingute muutused, võttes arvesse keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimisriskide mõju # Riskipositsioonide kontsentreerumine konkreetses sektorites, mis on seotud kõrgendatud ülemineku- või füüsiliste riskidega	Kvalitatiivne. Tabel 1 (k) (l) Tabel 2 (i) (k)	ESRS-E1.IRO-1 ESRS-E4-1.AR-1a

				# Osalemine keskkonna-, sotsiaalsete või juhtimiskeskuste seotud vastukajades või intsidentides		
iii.Kaasamise meetodite tulemused, sealhulgas ülevaade vastaspoolte kohanemisvõimest ja vastupanuvõimest üleminekul säästvamale majandusele.	Tulemused	<i>See on seotud kaasamise tulemustega, mis võimaldab vastaspoolte riskiprofiili ja finantseerimisasutuse võetud meetmete sisukat tõlgendamist kooskõlas punkti 81e alapunktiga ii.</i>	# Kriteeriumid, mida kasutatakse selliste oluliste keskkonna-, sotsiaalsete ja juhtimiskeskuste vastaspoolte kindlakstegemiseks, kes võivad vajada kohest tähelepanu # Krediitingimuste, näiteks intressimäärade või tagatisnõuete kohandamine keskkonna-, sotsiaalsete või juhtimiskeskuste hindamise alusel # Tõhustatud hoolsuskontrolli, nt rangemate hoolsuskontrolliprotsesside rakendamine suure riskiga vastaspoolte suhtes # (Rohkem) suunatud kaasamine, näiteks konkreetsete kaasamiskavade väljatöötamine kindlaks tehtud keskkonna-,	# Positiivsed (või mis tahes alamkategooria selles kategoorias) või negatiivsed (või mis tahes alamkategooria selles kategoorias) hinnangud nende vastaspoolte vastupidavusele ja vastavusse viimisele finantseerimisasutuse eesmärkide ja riskivalmidusega # Finantseerimisasutuste rakendatud järelmeetmete arv ja liigid	Kvalitatiivne Tabel 1 (o) Tabel 2 (m) Tabel 3 (c) (d)	ESRS-E1 ESRS 2 -SBM-2_45a AR 16

			sotsiaalsete ja juhtimiskide käsitlemiseks, näiteks parenduseesmärkide kehtestamine või vastaspoolte vajadustele vastavate uute finantstoodete pakkumine			
--	--	--	--	--	--	--

